

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej

**Raport uzupełniający opinię z badania skonsolidowanego
sprawozdania finansowego**

Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r.

Zawartość:

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

przygotowana przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

przygotowane przez Raiffeisen Bank Polska S.A.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej

przygotowane przez Zarząd Raiffeisen Banku Polska S.A.

**Raport uzupełniający opinię z badania skonsolidowanego
sprawozdania finansowego**

przygotowany przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Raiffeisen Banku Polska S.A.**

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. (zwanej dalej „Grupą”), w której jednostką dominującą jest Raiffeisen Bank Polska S.A. (zwanej dalej „Jednostką dominującą”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Pięknej 20, obejmującego:

- (a) skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2007r., który po stronie aktywów oraz kapitału własnego i zobowiązań wykazuje sumę 21.422.557 tys. zł;
- (b) skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2007r. wykazujący zysk netto w kwocie 338.711 tys. zł;
- (c) skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2007r. wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 255.800 tys. zł;
- (d) skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2007r. wykazujący wypływy pieniężne netto w kwocie 1.671.372 tys. zł;
- (e) informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy odpowiedzialny jest Zarząd Jednostki dominującej. Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości („Ustawa” - Dz. U. z 2002r. Nr 76 poz. 694 z późniejszymi zmianami);
- (b) norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

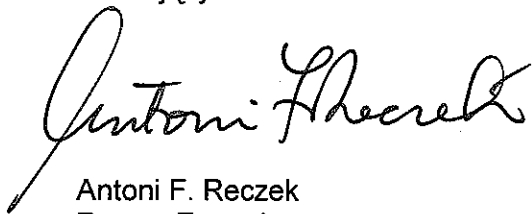
**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Raiffeisen Banku Polska S.A. (cd.)**

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2007r. uwzględniają postanowienia Ustawy i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- (a) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonej dokumentacji konsolidacyjnej;
- (b) jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Grupę przepisami prawa;
- (c) przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy na dzień 31 grudnia 2007r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2007r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. i przeprowadzający badanie:

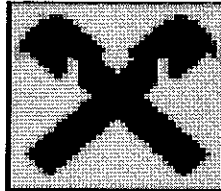
Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu
Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011/503

Spółka wpisana na listę podmiotów
uprawnionych do badania sprawozdań
finansowych pod numerem 144

Warszawa, 17 marca 2008r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

GRUPY KAPITAŁOWEJ RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.

ul. Piękna 20
00 – 549 Warszawa

Zarząd Jednostki Dominującej przedstawia skonsolidowane sprawozdanie
finansowe za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007

Piotr Czarnecki

Prezes Zarządu

Ryszard Drużyński

Wiceprezes Zarządu

Jan Czeremcha

Wiceprezes Zarządu

Patrycja Zenik-Rychlik

Dyrektor Departamentu
Rachunkowości Finansowej i Podatków

Łukasz Januszewski

Członek Zarządu

Piotr Konieczny

Członek Zarządu

17 marca 2008 roku

Spis treści do sprawozdania finansowego

Rachunek zysków i strat.....	4
Bilans	5
Zestawienie zmian w kapitałach własnych	6
Rachunek przepływów pieniężnych	7
Noty do sprawozdania finansowego	9
1. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	10
1.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	10
1.2 Zastosowanie nowych standardów oraz zmian do standardów istniejących.....	11
1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	14
1.4 Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe	14
1.5 Aktywa i zobowiązania finansowe.....	15
1.6 Umowy sprzedaży i odkupu	18
1.7 Utrata wartości aktywów finansowych	18
1.8 Wartości niematerialne	21
1.9 Rzeczowe aktywa trwałe.....	22
1.10 Konsolidacja	23
1.11 Leasing	24
1.12 Środki pieniężne.....	25
1.13 Rezerwy	25
1.14 Świadczenia pracownicze	26
1.15 Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów.....	26
1.16 Kapitał własny	26
1.17 Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	27
1.18 Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji	28
1.19 Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	28
1.20 Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających.....	28
1.21 Przychody z tytułu dywidend	28
1.22 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	28
1.23 Podatek dochodowy	29
1.24 Udzielone gwarancje finansowe	29
1.25 Data transakcji, data rozliczenia	30
1.26 Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych	30
1.27 Zmiany w składzie Zarządów Jednostek wchodzących w skład Grupy	30
2. Noty do sprawozdania finansowego	31

2.1	Wynik z tytułu odsetek.....	31
2.2	Wynik z tytułu prowizji i opłat.....	31
2.3	Wynik dotyczący aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	32
2.4	Wynik dotyczący instrumentów finansowych zabezpieczających.....	32
2.5	Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	33
2.6	Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych.....	33
2.7	Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom.....	33
2.8	Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	33
2.9	Pozostałe przychody operacyjne	34
2.10	Pozostałe koszty operacyjne	34
2.11	Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności.....	34
2.12	Ogólne koszty administracyjne	35
2.13	Obciążenie rachunku zysków i strat podatkiem dochodowym	35
2.14	Kasa i środki w Banku Centralnym	36
2.15	Należności od banków.....	36
2.16	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	37
2.17	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	37
2.18	Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.....	40
2.19	Inwestycyjne papiery wartościowe	42
2.20	Wartości niematerialne	43
2.21	Rzeczowe aktywa trwałe.....	45
2.22	Inne aktywa	47
2.23	Zobowiązania wobec banków	47
2.24	Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego	47
2.25	Zobowiązania wobec klientów	48
2.26	Zobowiązania podporządkowane	48
2.27	Inne zobowiązania.....	49
2.28	Pozostałe rezerwy	49
2.29	Odroczony podatek dochodowy	51
2.30	Kapitały Grupy	54
2.31	Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane	57
2.32	Rachunkowość zabezpieczeń	59
2.33	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu.....	60
2.34	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych.....	60

2.35	Działalność powiernicza	62
2.36	Zobowiązania pozabilansowe	62
2.37	Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia	63
2.38	Transakcje z podmiotami powiązanymi	63
2.39	Przejęcia i zbycia	66
2.40	Sekurytyzacja należności Grupy	66
2.41	Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego	67
2.42	Zdarzenia po dniu bilansowym	70
2.43	Ważniejsze oszacowania w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości	70
3.	Zarządzanie ryzykiem	72
3.1	Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi	72
3.2	Ryzyko kredytowe	74
3.3	Ryzyko rynkowe	94
3.4	Ryzyko walutowe	94
3.5	Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej	96
3.6	Ryzyko utraty płynności	100
3.7	Zarządzanie ryzykiem operacyjnym	104

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

(w tys. PLN)

		Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia		
		Nota	2007	2006
I.	Przychody z tytułu odsetek	2.1	1 089 494	862 792
II.	Koszty odsetek	2.1	-556 052	-390 152
III.	Wynik z tytułu odsetek (I-II)		533 442	472 640
IV.	Przychody z tytułu prowizji i opłat	2.2	298 617	249 529
V.	Koszty z tytułu prowizji i opłat	2.2	-57 305	-59 061
VI.	Wynik z tytułu prowizji i opłat (IV-V)		241 312	190 468
VII.	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	2.3	294 351	275 859
VIII.	Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	2.4	891	1 096
IX.	Pozostałe przychody operacyjne	2.9	19 667	34 123
X.	Pozostałe koszty operacyjne	2.10	-9 357	-43 293
XI.	Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności	2.11	-81 461	-73 527
XII.	Ogólne koszty administracyjne	2.12	-602 747	-498 306
XIII.	Wynik na działalności operacyjnej		396 098	359 060
XIV.	Zysk brutto		396 098	359 060
XV.	Podatek dochodowy	2.13	-57 387	-67 972
XVI.	Zysk netto		338 711	291 088
XVII.	Zysk przypadający udziałowcom mniejszościowym		21 924	22 478
XVIII.	Zysk przypadający akcjonariuszom Banku		316 787	268 610

Skonsolidowany bilans

(w tys. PLN)

			Na dzień 31 grudnia	
Aktywa		Nota	2007	2006
I.	Kasa i środki w Banku Centralnym	2.14	1 508 287	1 225 407
II.	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom	2.15	672 875	2 730 814
III.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2.16	1 450 381	434 325
		2.17		
IV.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2.18	16 452 427	12 533 078
V.	Inwestycyjne papiery wartościowe	2.19	684 209	666 393
VI.	Wartości niematerialne	2.20	133 406	108 941
VII.	Rzeczowe aktywa trwałe	2.21	66 828	75 070
VIII.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2.29	183 256	156 741
IX.	Inne aktywa	2.22	270 888	184 161
	Aktywa razem:		21 422 557	18 114 930

Zobowiązania i kapitały własne		Nota	2007	2006
I.	Zobowiązania wobec banków	2.23	5 535 990	4 021 339
II.	Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego	2.24	201 486	99 857
III.	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	2.31	690 269	399 769
IV.	Zobowiązania wobec klientów	2.25	12 405 132	11 320 036
V.	Inne zobowiązania	2.27	390 432	262 491
VI.	Pozostałe rezerwy	2.28	39 730	38 626
VII.	Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego		44 442	114 382
VIII.	Zobowiązania podporządkowane	2.26	406 457	405 611
	Zobowiązania razem:		19 713 938	16 662 111
IX.	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Banku:		1 606 137	1 366 508
1.	Kapitał zakładowy	2.30	572 988	572 988
2.	Kapitał zapasowy	2.30	151 218	103 612
3.	Kapitał rezerwowy	2.30	559 391	407 959
4.	Niepodzielony wynik finansowy	2.30	322 540	281 949
X.	Kapitał mniejszości		102 482	86 311
XI.	Kapitały własne		1 708 619	1 452 819
	Zobowiązania i kapitały własne razem:		21 422 557	18 114 930

Współczynnik wypłacalności Grupy	3.1	9,53%	11,32%
---	-----	--------------	---------------

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione na stronach 9 – 105 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

(w tys. PLN)

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Niepodzielony wynik finansowy i zysk netto z roku bieżącego	Kapitały mniejszości	Razem
I.		572 988	103 612	407 959	281 949	86 311	1 452 819
1.	2.30	0	0	0	0	0	0
2.		0	0	0	316 787	21 924	338 711
3.	2.30	0	0	0	-77 158	-5 753	-82 911
4.	2.30	0	0	151 432	-151 432	0	0
5.	2.30	0	47 606	0	-47 606	0	0
II.		572 988	151 218	559 391	322 540	102 482	1 708 619

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 przedstawione na stronach 9 – 105 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF
 za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007 r.

(w tys PLN)

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Niepodzielony wynik finansowy i zysk netto z roku bieżącego	Kapitały mniejszości	Razem
I.		492 996	86 068	313 848	190 317	66 167	1 149 396
1.	2.30	79 992	0	0	0	0	79 992
2.		0	0	0	268 609	22 479	291 088
3.	2.30	0	0	0	-65 322	-2 335	-67 657
4.	2.30	0	0	94 111	-94 111	0	0
5.	2.30	0	17 544	0	-17 544	0	0
II.		572 988	103 612	407 959	281 949	86 311	1 452 819

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 przedstawione na stronach 9 – 105 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych - metoda pośrednia

(w tys. PLN)

		Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia	
		Nota	
		2007	2006
Działalność operacyjna			
I.	Zysk netto		338 711
II.	Korekty o pozycje:		168 373
1.	Amortyzacja	2.12	52 700
2.	Straty z tytułu trwałej utraty wartości		11 867
3.	Niezrealizowane różnice kursowe dodatnie / (ujemne)		-28 476
4.	Zmiana stanu rezerw		1 104
5.	Zysk ze zbycia inwestycji oraz składników rzeczowego majątku trwałego		942
6.	Przeniesienie odsetek dotyczących działalności inwestycyjnej i finansowej		123 924
7.	Pozostałe pozycje niekasowe		6 312
III.	Zmiany stanu aktywów i pasywów operacyjnych :		-2 783 215
1.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-671 126
2.	Instrumenty rynku pieniężnego		101 629
3.	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom		-46 677
4.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom		-3 919 349
5.	Obligacje		-54 430
6.	Inne aktywa operacyjne		-78 344
7.	Depozyty innych banków		842 113
8.	Depozyty klientów		1 085 096
9.	Inne pasywa operacyjne		86 092
10.	Podatek dochodowy zapłacony		-128 219
IV.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		-2 276 131
Działalność inwestycyjna			
1.	Wpływy ze zbycia inwestycji		78 096
2.	Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego		8 109
3.	Wydatki z tytułu nabycia inwestycji		-38 094
4.	Wydatki z tytułu zakupu składników rzeczowego majątku trwałego		-79 646
5.	Wpływy z tytułu sprzedaży jednostek zależnych i stowarzyszonych		0
6.	Wydatki z tytułu nabycia jednostek zależnych i stowarzyszonych		0
V.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		-31 535
			291 088
			44 874
			56 591
			2 049
			-4 719
			6 432
			-636
			-14 843
			0
			1 690 328
			211 286
			92 064
			-6 675
			-3 151 535
			359 772
			-161 937
			1 180 480
			3 049 611
			193 927
			-76 665
			2 026 290
			203 222
			4 223
			-876
			-68 378
			226
			-371
			138 046

Działalność finansowa				
1.	(Spadek) / Wzrost wartości zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		672 765	210 748
2.	Wpływy z emisji akcji		0	79 992
3.	Dywidendy zapłacone		-82 911	-67 658
4.	Płatności z tytułu leasing finansowego		0	0
5.	Inne wpływy/wydatki finansowe		46 440	-33 415
VI.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		636 294	189 667
VII.	Zmiana stanu środków pieniężnych netto		-1 671 372	2 354 003
VIII.	Środki pieniężne na 1 stycznia		3 659 805	1 305 802
1.	Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		0	0
IX.	Środki pieniężne na 31 grudnia		1 988 433	3 659 805

Środki pieniężne zawierają:				
			1 988 433	3 659 805
	Środki w kasach Banku	2.14	312 980	540 051
	Środki na rachunku bieżącym w NBP	2.14	1 195 307	685 356
	Środki na rachunkach Nostro w innych bankach	2.15	102 171	45 760
	Lokaty w innych bankach (do 3 miesięcy)	2.15	377 975	2 388 638
	Dłużne skarbowe papiery wartościowe (do 3 miesięcy)		0	0

	Odsetki otrzymane		1 086 879	935 520
	Odsetki zapłacone		553 744	366 079

Noty do sprawozdania finansowego

Informacje o jednostce dominującej

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone za rok obrotowy rozpoczynający się w dniu 1 stycznia 2007 roku, a zakończony 31 grudnia 2007 roku. Wszystkie dane liczbowe zaprezentowano w tys. PLN, o ile nie podano inaczej.

Jednostką sporządzającą jest **Raiffeisen Bank Polska S.A.** z siedzibą w Warszawie 00-549, ul. Piękna 20 wpisany jest do polskiego Krajowego Rejestru Sądowego jako Spółka Akcyjna pod nr KRS 0000014540.

W skład Grupy Kapitałowej poza Bankiem, jako jednostką dominującą wchodzi:

Raiffeisen Leasing Polska S.A.

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność w zakresie bankowości detalicznej, korporacyjnej oraz działalności inwestycyjnej, leasingowej i faktoringowej na terenie Polski, zatrudniając przeciętnie 2 889 osób w 2007 roku i 2 413 osób w 2006 roku.

Występujące w sprawozdaniu określenia oznaczają odpowiednio:

Bank lub Jednostka Dominująca – Raiffeisen Bank Polska S.A.

Jednostka Zależna – Raiffeisen Leasing Polska S.A.

Grupa – Grupę Kapitałową Raiffeisen Bank Polska S.A.

Grupa RZB – Grupę Kapitałową Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG, w skład której wchodzi między innymi banki kontrolowane przez Raiffeisen International Bank Holding AG i RZB z Europy Środkowej i Wschodniej, oddziały zagraniczne RZB, austriackie instytucje finansowe oraz inne instytucje wspomagające.

Zarząd Jednostki Dominującej dokonał zatwierdzenia sprawozdania finansowego w dniu 17 marca 2008 roku.

1. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) odnośnie sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, stosownie do art.55 ust.6a Ustawy o Rachunkowości.

1.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich (PLN), wszystkie kwoty zaprezentowano w tysiącach PLN.

Sprawozdanie finansowe przygotowane zostało w oparciu o koncepcję kosztu historycznego, oprócz następujących aktywów i pasywów, które są wykazywane w wartości godziwej:

- pochodne instrumenty finansowe,
- aktywa finansowe i pasywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- oraz instrumenty finansowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży.

Składniki aktywów trwałych oraz grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, wykazywane są w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasad rachunkowości, na prezentowane kwoty aktywów i pasywów, oraz przychodów i kosztów. Opis zasad dotyczących szacunków i ocen prezentuje nota 2.43.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach.

Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu, w którym dokonano zmiany i okresów przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

1.2 Zastosowanie nowych standardów oraz zmian do standardów istniejących

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała, o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie:

MSSF 8 „Segmenty operacyjne”

Standard został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 30 listopada 2006 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. MSSF 8 zastępuje MSR 14 „Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności”. Standard ten określa nowe wymagania wobec ujawnień informacji dotyczących segmentów działalności, a także informacji dotyczących produktów i usług, obszarów geograficznych, w których prowadzona jest działalność oraz głównych klientów. MSSF 8 wymaga „podejścia zarządczego” do sprawozdawczości o wynikach finansowych segmentów działalności. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Zmiana do MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”

Zmiana do MSR 23 została opublikowana przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 29 marca 2007 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. Zmiana odnosi się do podejścia księgowego dla kosztów finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów, który wymaga znaczącego okresu czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży. W ramach tej zmiany usunięto możliwość natychmiastowego rozpoznania tych kosztów w rachunku zysków i strat okresu, w którym je poniesiono. Zgodnie z nowym wymogiem Standardu koszty te powinny być kapitalizowane. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, powyżej opisana zmiana do MSR 23 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Zmieniony MSR 1 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 6 września 2007 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. Wprowadzone zmiany dotyczą głównie kwestii prezentacyjnych w zakresie zmian kapitałów własnych i miały na celu poprawę jakości użytkowej sprawozdań finansowych w celu analizy i porównania informacji w nich zawartych. Grupa zastosuje zmieniony MSR 1 od 1 stycznia 2009 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, zmieniony MSR 1 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”

Zmieniony MSSF 3 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 10 stycznia 2008 roku i obowiązuje prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą nabycia przypadającą na 1 lipca 2009 roku, lub po tej dacie.

Wprowadzone zmiany zawierają możliwość wyboru ujęcia udziałów mniejszości albo według wartości godziwej, albo ich udziału w wartości godziwej zidentyfikowanych aktywów netto, przeszacowanie dotychczas posiadanych w nabytej jednostce udziałów do wartości godziwej z odniesieniem różnicy do rachunku zysków i strat oraz dodatkowe wytyczne dla zastosowania metody nabycia, w tym traktowanie kosztów transakcji jako koszt okresu, w który został on poniesiony. Grupa zastosuje zmieniony MSSF 3 od 1 lipca 2009 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, zmieniony MSSF 3 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”

Zmieniony MSR 27 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 10 stycznia 2008 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 roku, lub po tej dacie. Standard wymaga, aby efekty transakcji z udziałowcami mniejszościowymi były ujmowane bezpośrednio w kapitale, o ile zachowana jest kontrola nad jednostką przez dotychczasową jednostkę dominującą. Standard również uszczegóławia sposób ujęcia w przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną, tzn. wymaga przeszacowania pozostałych udziałów do wartości godziwej i ujęcie różnicy w rachunku zysków i strat. Zmieniony MSR 27 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF 2 „Płatności w formie akcji”

Zmiana do MSSF 2 została opublikowana przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 17 stycznia 2008 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. Zmiana do Standardu dotyczy dwóch kwestii: wyjaśnia, że warunkami nabycia uprawnień są tylko warunek świadczenia usługi oraz warunek związany z wynikami operacyjnymi jednostki. Pozostałe cechy programu płatności w formie akcji nie są uznawane jako warunki nabycia uprawnień. Standard wyjaśnia, że ujęcie księgowe anulowania programu przez jednostkę lub inną stronę transakcji powinno być takie samo. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, zmiana do MSSF 2 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: Prezentacja” i MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Zmiany do MSR 32 i MSR 1 zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 14 lutego 2008 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. Zmiany odnoszą się do podejścia księgowego dla niektórych instrumentów finansowych, które charakteryzują się podobieństwem do instrumentów kapitałowych, ale są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe. Zgodnie z nowym wymogiem Standardu instrumenty finansowe, takie jak instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz instrumenty, które nakładają na spółkę obowiązek wypłaty udziału w aktywach netto tylko w przypadku likwidacji spółki, po spełnieniu określonych warunków, są prezentowane jako kapitał własny. Powyżej opisane zmiany do Standardów nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, powyżej opisane zmiany do MSR 32 i MSR 1 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

KIMSF 11 „Grupowe oraz jednostkowe opcje na udziały”

Interpretacja KIMSF 11 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 2 listopada 2006 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 marca 2007 roku, lub po tej dacie.

Interpretacja ta zawiera następujące wytyczne dotyczące:

- zastosowania MSSF 2 „Płatności w formie akcji własnych” dla transakcji płatności w formie akcji własnych, w których biorą udział dwie lub więcej jednostek powiązanych; oraz
- podejścia księgowego w przypadkach gdy, jednostka udziela swoim pracownikom prawa do swoich instrumentów kapitałowych, które mogą lub muszą być odkupione od strony trzeciej w celu uregulowania zobowiązania wobec pracowników, a także gdy jednostka lub jej właściciel udziela pracownikom tej jednostki prawa do instrumentów kapitałowych tej jednostki, przy czym dostawcą tych instrumentów jest właściciel jednostki.

Regulacja nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 12 „Porozumienia o świadczeniu usług publicznych”

Interpretacja KIMSF 12 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 30 listopada 2006 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2008 roku, lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie zastosowania istniejących standardów przez podmioty uczestniczące w umowach koncesji na usługi między sektorem publicznym a prywatnym. KIMSF 12 dotyczy umów, w których zlecający kontroluje to, jakie usługi operator dostarczy przy pomocy infrastruktury, komu świadczy te usługi i za jaką cenę. Grupa zastosuje KIMSF12 od 1 stycznia 2008 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 12 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

KIMSF 13 „Programy lojalnościowe dla klientów”

Interpretacja KIMSF 13 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 27 czerwca 2007 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2008 roku lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie ujęcia księgowego transakcji wynikających z wdrożonych przez jednostkę programów lojalnościowych dla swoich klientów takich jak np. karty lojalnościowe czy programy punktowe. W szczególności, KIMSF 13 wskazuje prawidłowy sposób ujęcia zobowiązań wynikających z konieczności dostarczenia darmowych lub po obniżonych cenach produktów bądź usług klientom realizującym uzyskane przez siebie „punkty”. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 13 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 14 „Pułap dla aktywów z tytułu programu określonych świadczeń, minimalne wymogi w zakresie finansowania i ich wzajemne oddziaływanie”

Interpretacja KIMSF 14 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 9 lipca 2007 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2008 roku, lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera ogólne wytyczne jak zgodnie z MSR 19 należy dokonać oceny pułapu dla nadwyżki wartości godziwej aktywów programu ponad bieżącą wartość zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń, która może być rozpoznana jako aktyw. Ponadto, KIMSF 14 objaśnia, w jaki sposób statutowe lub umowne wymogi w zakresie minimalnego finansowania mogą wpływać na wysokość aktywa lub zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń. Grupa zastosuje KIMSF14 od 1 stycznia 2008 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 14 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Grupa nie zaprezentowała szacunkowego wpływu powyższych regulacji na sprawozdanie finansowe, z uwagi na brak racjonalnych możliwości ich oszacowania, oraz nieznacznego wpływu zmian wynikających z zastosowania standardów na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Grupy.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji, oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu.

1.4 Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, klasyfikowane są jako instrumenty wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu), bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Zmiany wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne zawierają wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Grupa wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem w Grupie oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, oraz charakter zabezpieczanego ryzyka.

Grupa dokumentuje również w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania bądź uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat; zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu.

Instrumenty wbudowane

Wbudowane instrumenty pochodne są składnikiem instrumentu złożonego zawierającego również umowę zasadniczą nie będącą instrumentem pochodnym, która sprawia iż część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego, np. w oparciu o stopę procentową, kurs walutowy, indeks kredytowy lub indeks cen, cenę instrumentu finansowego, ratingu kredytowy lub inną zmienną – pod warunkiem, że zmienna ta nie jest specyficzna dla żadnej ze stron kontraktu.

Przepisy MSSF wymagają wydzielenia z umów bazowych instrumentów wbudowanych, które spełniają określone warunki. Wydzielone instrumenty wbudowane są wyceniane na zasadach obowiązujących dla instrumentów pochodnych, natomiast umowa zasadnicza – na podstawie odpowiedniego standardu MSSF. Grupa zalicza do takich instrumentów lokaty dwuwalutowe stanowiące umowy zasadnicze, natomiast wbudowane do nich instrumenty pochodne stanowią opcje walutowe. Do instrumentów wbudowanych zaliczane są również obligacje zamienne na akcje, które wyceniane są według kosztu zakupu z uwzględnieniem ewentualnej utraty wartości.

1.5 Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, aktywa dostępne do sprzedaży, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności. O klasyfikacji inwestycji decyduje Zarząd w momencie początkowego ujęcia. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane do kategorii: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i pozostałe zobowiązania finansowe.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, zawierające instrumenty pochodne i dłużne papiery wartościowe nabyte w celu odsprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Rozchód papierów wartościowych ustalany jest w oparciu o metodę cen przeciętnych.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności, to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe, o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach. Powstają w sytuacji, gdy Grupa udziela finansowania klientowi w celu innym niż wygenerowanie krótkoterminowych zysków. Do kategorii pożyczek i należności należą pożyczki udzielone bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności oraz inwestycje w instrumenty dłużne, jeżeli nie są kwotowane na aktywnym rynku.

Dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to, aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Do tej grupy aktywów Grupa zalicza nienotowane udziały kapitałowe w jednostkach stowarzyszonych, oraz udziały mniejszościowe.

Utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd jednostki zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Ze względu na przyjętą politykę Grupy RZB, nie występuje możliwość „zarażenia” portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, w wyniku sprzedaży istotnej części aktywów zakwalifikowanych do tego portfela. Gdyby jednak Grupa dokonała takiej sprzedaży, wówczas wszystkie aktywa z tej kategorii należy przeklasyfikować do kategorii „dostępne do sprzedaży”.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat

Do kategorii tej zaliczane są: pochodne instrumenty finansowe. Pochodne instrumenty finansowe są instrumentami przeznaczonymi do obrotu.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje do tej kategorii: zobowiązania wobec banków i klientów, wyemitowane certyfikaty depozytowe oraz obligacje. Zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Ujmowanie

Standardową transakcją kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy i aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności ujmuje się w bilansie na dzień rozliczenia transakcji.

Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych. Kredyty są rozpoznawane w momencie wypłaty środków kredytobiorcy.

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej. Dla składnika aktywów lub zobowiązań finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wartość godziwa jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia aktywa finansowe, lub zobowiązania finansowe w tym instrumenty pochodne będące aktywami lub pasywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, za wyjątkiem:

- pożyczek i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- nienotowanych instrumentów kapitałowych, które wyceniane są według kosztu nabycia.

Zmiana wartości godziwej tych składników ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Do wyceny instrumentów finansowych wykorzystuje się ceny rynkowe publikowane przez rzetelne i wiarygodne źródła, np. serwis Reuters, Bloomberg, GPW, itp.

Instrumenty finansowe wyceniane są względem cen ogłaszanych w wymienionych wyżej serwisach, przyjmując stronę OFFER dla aktywów, natomiast BID dla pasywów.

Do wyceny instrumentów finansowych stosowane są:

- ceny zamknięcia rynku dla rynków regulowanych,
- ceny fixingowe dla rynku OTC,
- ceny podawane przez pośredników (Brokerów) dla rynku OTC w przypadku braku cen fixingowych.

W przypadku, gdy nie jest dostępna wiarygodna cena rynkowa dłużnego instrumentu finansowego, wycena przeprowadzana jest w oparciu o cenę teoretyczną zbudowaną na podstawie modelu krzywej dochodowości. Model krzywej dochodowości oparty jest na kwotowaniach rynkowych z rynku pieniężnego, oraz kontraktów swap dla poszczególnych walut. Zarówno model wyceny, jak i ceny rynkowe nie zawierają elementów korekty o ryzyko kredytowe.

W odniesieniu do kapitałowych instrumentów finansowych, które nie są notowane na aktywnym rynku, Grupa nie dokonuje ich wyceny do wartości godziwej, ponieważ ich wiarygodna wycena nie jest możliwa. Instrumenty te wyceniane są wg kosztu nabycia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

1.6 Umowy sprzedaży i odkupu

W przypadku transakcji sprzedaży z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (sell buy back, repo) Grupa dokonuje oceny, w jakim stopniu ryzyko i korzyści związane z aktywem pozostają w Grupie.

Aktywa sprzedawane usuwa się z bilansu w przypadku, gdy:

- nastąpiło przekazanie praw do uzyskiwania przepływów pieniężnych związanych z aktywem,
- prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych związanych z aktywem zostają zachowane, ale uzyskane przepływy mają być przekazywane.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Grupa sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie.

Transakcje te są prezentowane w bilansie jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz jako zobowiązania w przypadku dokonania transakcji reverse repo i wyceniane analogicznie do pozostałych pozycji prezentowanych w danej grupie aktywów lub pasywów.

Transakcje typu „sell buy back” prezentowane są jako zobowiązania, natomiast transakcje typu „buy sell back” jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.

Przychody / koszty dotyczące tych transakcji prezentowane są odpowiednio w przychodach i kosztach odsetkowych.

1.7 Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane wg zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) mają wpływ na dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych przyszłe przepływy pieniężne, które można wiarygodnie oszacować.

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Grupę informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- Niewypłacalność kredytobiorcy związana z pogorszeniem się jego sytuacji finansowo-ekonomicznej.
- Umorzenie przez Grupę części zaangażowania.
- Opóźnienie w spłacie należności przekraczające 90 dni i spełnienie kryterium istotności (kwota zaległości przekraczająca 1000 EUR oraz 2,5% limitu klienta, a w przypadku należności od klientów detalicznych kwota zaległości powyżej 10 EUR).

- Niekorzystne zmiany w otoczeniu ekonomicznym kredytobiorcy, powiązane z ryzykiem regionu, kraju, branży grup klientów lub produktów.
- Zmiana warunków umowy takich jak: wypowiedzenie umowy, wydłużenie okresu umowy, restrukturyzacja zadłużenia.
- Stwierdzone przypadki defraudacji.
- Uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego lub bankructwa klienta.

Dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:

- niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
- warunki ekonomiczne w kraju lub jego części wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Grupa ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Grupa ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

W przypadku renegotjacji umów kredytowych, które są wynikiem presji komercyjnej, nie jest rozpoznawana utrata wartości. Przypadki, gdy renegotjacje umów są wynikiem złej sytuacji finansowej dłużnika, a Grupa zostaje zmuszona do umorzenia materialnej (istotnej) części roszczenia Grupy wobec klienta oraz związanych z nim wszelkich opłat i prowizji, a klient nadal obsługuje swój dług w obniżonej kwocie zobowiązania, stanowią jedną z przesłanek utraty wartości.

Łączne warunki, jakie muszą być spełnione w przypadku takiej formy restrukturyzacji to:

- zła kondycja finansowa klienta,
- umorzenie przez Grupę 2,5 % kapitału ekspozycji kredytowej,
- klient nadal obsługuje swój dług w obniżonej kwocie.

Do restrukturyzacji zadłużenia może dojść również w przypadku wystąpienia tzw. oczekiwanej straty ekonomicznej. W takich przypadkach dokonywana jest restrukturyzacja linii kredytowych (wydłużanie, zmniejszanie zaangażowania, itp.), ale nie występuje umorzenie kapitału kredytu w wysokości większej niż 2,5 %. Przypadki takie również identyfikowane są jako przesłanki utraty wartości.

Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez odpis aktualizujący, a kwota odpisu obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z zajęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy zajęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, na które tworzona jest rezerwa na poniesione lecz niezidentyfikowane straty (IBNI) aktywa finansowe są łączone w grupy o podobnych cechach ryzyka kredytowego (według stosowanego przez Grupę systemu uwzględniającego rodzaj produktu, typ klienta, przeterminowanie należności i inne istotne czynniki). Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych danych dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne dane dotyczące strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia skutków aktualnych okoliczności, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą historyczne doświadczenia, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Szacunki dotyczące zmian przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupami aktywów odpowiadają kierunkom zmian obserwowanych danych zachodzących z okresu na okres (np. zmiany stopy bezrobocia, cen nieruchomości, stanu spłat lub innych czynników wskazujących na zmiany prawdopodobieństwa wystąpienia strat w danej grupie i ich wielkości). Metodologia oraz założenia stosowane przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie rewidowane przez Grupę w celu zmniejszenia różnic między szacowaną a rzeczywistą wysokością strat.

Odpisy z tytułu utraty wartości ewidencjonowane są na odrębnych kontach księgowych. Dla celów bilansowych i ustalenia bieżącej wartości księgowej danego składnika aktywów finansowych są one prezentowane łącznie ze składnikami aktywów finansowych, w przypadku których nastąpiła utrata wartości.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury związane z tym procesem typu: uprawdopodobnienie nieściągalności, uzyskanie odpowiedniego postanowienia komorniczego i ustalenie kwoty straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, jej wysokość jest wykazywana w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było bezpośrednio w kapitale własnym i występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości tego składnika, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

W przypadku instrumentów dłużnych, jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Nienotowane instrumenty kapitałowe

Jeśli występują obiektywne dowody, utraty wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, wówczas kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się za pomocą metody księgowej polegającej na odjęciu od sumy bilansowej wycenionego podmiotu ogółu jego zobowiązań, lub za pomocą metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Różnica pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a jego wartością bieżącą oszacowaną za pomocą opisanych metod stanowi odpis z tytułu utraty wartości. Tak ustalonych odpisów nie poddaje się odwróceniu.

1.8 Wartości niematerialne

Oprogramowanie komputerowe

Wartości niematerialne Grupy, wykazuje się według kosztu historycznego - w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia – pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości ceny nabycia, tj. kosztów poniesionych na zakup i dostosowanie nabytego konkretnego oprogramowania komputerowego do używania zgodnie z wymogami Grupy.

Koszty związane z etapem prac badawczych prowadzonego przedsięwzięcia lub koszty związane z bieżącym utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia.

Koszty związane z etapem prac rozwojowych w momencie ich zakończenia, jeżeli spełniają warunki kwalifikacji, ujmuje się jako wartości niematerialne. Okres amortyzacji równy jest okresowi ekonomicznej użyteczności aktywowanych prac rozwojowych.

Koszty wytworzenia przez Grupę we własnym zakresie dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmują się jako wartości niematerialne.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia programu komputerowego obejmuje:

- cenę zakupu, należną dostawcy, pomniejszoną o udzielone rabaty i upusty a powiększoną o cło i podatek akcyzowy od importu oraz podatek od towarów i usług nie podlegający odliczeniu,
- wszystkie inne dające się bezpośrednio przyporządkować nakłady lub koszty związane z dostosowaniem nabytego oprogramowania do używania lub z jego wytworzeniem we własnym zakresie, zgodnie z przeznaczeniem planowanym przez Grupę, naliczone od dnia nabycia lub od dnia rozpoczęcia wytwarzania do dnia przekazania oprogramowania do używania.

Do bezpośrednich nakładów/kosztów zalicza się w szczególności:

- koszty przygotowania miejsca instalacji,
- koszty konsultacji zewnętrznych,
- koszty uruchomienia i testów sprawdzających działanie programów komputerowych,
- koszty świadczeń pracowniczych (zgodnie z art. 10 MSR 19 „Świadczenia pracownicze”), pracowników Grupy, w odniesieniu do nabytego lub wytworzonego oprogramowania wskazanego w ramach danego projektu IT, poniesione wyłącznie w związku z jego dostosowaniem do wymogów Grupy lub wytworzeniem we własnym zakresie. Do kosztów tych zalicza się krótkoterminowe świadczenia pracownicze (koszty osobowe) pracowników obejmujące: wynagrodzenia zasadnicze, godziny nadliczbowe, premie, które można odnieść do danego oprogramowania, wszystkie pochodne związane z w/w świadczeniami pracowniczymi.

Nie zalicza się do kosztów bezpośrednich świadczeń pracowniczych z tytułu płatnych nieobecności, które ujmują się w kosztach działania Grupy, oraz kosztów (odsetki/dyskonto) otrzymanego finansowania zewnętrznego, aktywowanego zgodnie z MSR 23 - Koszty finansowania zewnętrznego, jeżeli płatność związana z danym oprogramowaniem odroczone jest na okres dłuższy niż normalny kredyt kupiecki.

Amortyzację oprogramowania nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia jego wartości początkowej przez okres użytkowania, który wynosi 5 – 8 lat.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa wartości niematerialnej przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy.

Zyski lub straty ze sprzedaży wartości niematerialnych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

1.9 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego – ceny nabycia lub kosztu wytworzenia - pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem i przystosowaniem do używania lub wytworzeniem danych aktywów.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych ponoszone są głównie na dostosowanie do potrzeb Grupy wynajmowanych lokali z przeznaczeniem na placówki obsługi klientów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik, tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi dodatkowy wpływ korzyści ekonomicznych dla Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć.

Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację składników rzeczowych aktywów trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, jeżeli jest istotną, na przestrzeni szacunkowego okresu ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

(w budynkach lub lokalach) w zależności od długości umowy najmu.

Urządzenia techniczne i maszyny

3- 5 lat,

Komputery

3- 5 lat,

Środki transportu

5 lat,

Inne środki trwałe

5- 8 lat.

Przełgądu czy w badanym okresie nie wystąpiły przestanki utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych, dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przestanki ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego lub wartości niematerialnej, pomniejszonej o koszty ich sprzedaży i wartości użytkowej.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgową aktywa przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy.

Zyski lub straty ze sprzedaży środków trwałych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

1.10 Konsolidacja

Jednostki zależne

Jednostki zależne to jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Konsolidowanie jednostek zależnych ustaje z dniem utraty kontroli. Polityka rachunkowości jednostek zależnych jest dostosowana do polityki rachunkowości Grupy.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym objęto spółkę Raiffeisen Leasing Polska S.A. Spółki Raiffeisen Faktoring Polska Sp. z o.o. i Telpol 3 S.A. zostały wyłączone z konsolidacji ze względu na nieistotność dla właściwego obrazu sytuacji finansowej Grupy, są one prezentowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zgodnie z MSR 39.

Rodzaj powiązania pomiędzy spółkami.

Bank jako jednostka dominująca pomimo, iż nie dysponuje więcej niż połową praw głosu w jednostce zależnej, sprawuje nad nią kontrolę z uwagi na, posiadanie zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki zależnej, przejawiającą się w dążeniu do uzyskania efektu synergii w działaniu obydwu podmiotów w szczególności poprzez:

- ścisłą współpracę w procesie zarządzania ryzykiem,
- ustalaniu wspólnych kanałów dystrybucji dla produktów oferowanych przez Grupę,
- ustalaniu oferty produktowej skierowanej do klientów zarówno Banku jak i Spółki,
- ustaleniu wspólnej polityki rachunkowości i polityki podatkowej szczególnie w odniesieniu do znaczących transakcji finansowych.

Transakcje podlegające wyłączeniu przy konsolidacji

Salda wewnątrzgrupowe oraz niezrealizowane zyski i straty lub przychody i koszty powstałe w wyniku transakcji wewnątrzgrupowych podlegają wyłączeniu podczas przygotowywania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.11 Leasing

Poniższe zasady stosowane są przez Grupę jako leasingodawcę.

Leasing finansowy

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W bilansie ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Inwestycja leasingowa netto to inwestycja leasingowa brutto zdyskontowana stopą procentową leasingu.

Dla aktywów używanych na podstawie umowy leasingu finansowego wartość bieżącą opłat leasingowych ujmuje się jako należności. Różnicę pomiędzy kwotą należności brutto a wartością bieżącą należności ujmuje się jako niezrealizowane przychody finansowe. Przychody leasingowe ujmuje się przez okres leasingu metodą inwestycji netto (przed opodatkowaniem), która odzwierciedla stałą okresową stopę zwrotu.

Początkowe koszty bezpośrednio uwzględnia się w początkowej wycenie należności z tytułu leasingu finansowego. Pomniejszają one kwotę przychodów uznawanych w okresie leasingu. Stopa procentowa leasingu zdefiniowana zostaje w postaci początkowego uwzględnienia kosztów pośrednich w należnościach z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu sprawozdawczego, z wyłączeniem kosztów usług, zmniejszają inwestycję leasingową brutto, obniżając zarówno należność główną, jak i kwotę niezrealizowanych przychodów finansowych.

Leasing operacyjny

Umowy leasingowe, na mocy których nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, klasyfikowane są jako umowy leasingu operacyjnego. Aktywa oddane w leasing operacyjny są prezentowane w bilansie zgodnie z charakterem tych aktywów.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego rozpoznawane są jako przychód metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu. Koszty, łącznie z amortyzacją, poniesione w celu uzyskania przychodów z tytułu leasingu, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat.

Początkowe koszty bezpośrednio poniesione w związku z negocjacjami i działaniami służącymi doprowadzeniu do zawarcia umowy leasingu operacyjnego zwiększają wartość bilansową przedmiotu leasingu i są ujmowane jako koszty w okresie leasingu na tej samej podstawie co przychody z tytułu leasingu.

Grupa amortyzuje oddane w leasing składniki aktywów zgodnie z zasadami amortyzacji przyjętymi przez Grupę w odniesieniu do zbliżonych aktywów, z uwzględnieniem okresu trwania umowy leasingu operacyjnego.

1.12 Środki pieniężne

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów środków pieniężnych, do środków pieniężnych oraz ich ekwiwalentów zaliczane są płynne aktywa krótkoterminowe (do 3 miesięcy), które nie są narażone na ryzyko istotnej zmiany wartości, takie jak:

- środki pieniężne, oraz środki na rachunku w NBP,
- środki na rachunkach nostro oraz lokaty międzybankowe o datach zapadalności do 3 miesięcy,
- skarbowe dłużne papiery wartościowe o pierwotnej dacie zapadalności do 3 miesięcy.

Ekwiwalenty środków pieniężnych służą realizacji krótkoterminowych obciążeń pieniężnych, a nie mają na celu działalności inwestycyjnej lub innej.

1.13 Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, co do których kwota lub termin powstania nie są pewne. Powstanie tych zobowiązań jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, co oznacza, że wynikają one z przeszłych zdarzeń, co do których istnieje obowiązek świadczenia, powodujący wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Wiarygodny szacunek kwoty zobowiązania jest możliwy. Grupa tworzy w szczególności rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy.

Grupa tworzy również rezerwy na inne przyszłe zobowiązania, a w szczególności na skutki toczącego się postępowania sądowego. Rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, zmniejsza rezerwę. Niewykorzystane rezerwy, wobec zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie zwiększają, na dzień na który okazały się zbędne odpowiednio pozostałe przychody operacyjne lub zmniejszają koszty działalności Grupy.

Wartość utworzonych rezerw powinna być dyskontowana, jeżeli wpływ czynnika czasu byłby zasadny. Stopa użyta do dyskonta powinna odzwierciedlać koszt pieniądza dla Grupy, a w szczególności może to być stopa wolna od ryzyka.

1.14 Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze zawierają: wynagrodzenia, premie, płatne urlopy, oraz składki na ubezpieczenia społeczne i ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia. Grupa tworzy rezerwy na niewykorzystane urlopy pracownicze oraz premie. Rezerwy te prezentowane są pozycji rozliczenia międzyokresowe kosztów.

1.15 Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Do rozliczeń międzyokresowych prezentowanych w aktywach bilansu zalicza się koszty zapłacone z góry, a dotyczące późniejszych okresów sprawozdawczych. Koszty zapłacone z góry ujmują się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty kontrahentowi i rozlicza w czasie do rachunku zysków i strat metodą liniową, przez okres którego dotyczy zapłacona kwota kosztów.

Grupa tworzy także rezerwy na koszty do zapłacenia z zakresu księgowości własnej. Koszty do zapłacenia tworzone są w momencie dostarczenia produktów lub wykonania usług nie udokumentowanych fakturą zakupu.

Koszty te dotyczą bieżącego okresu sprawozdawczego i ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie wykonania usługi, dostawy tj. powstania zobowiązania. Są płatne w późniejszym okresie w momencie otrzymania faktur od dostawców.

Grupa tworzy rezerwy na koszty do zapłacenia, gdy kwotę zobowiązania wobec kontrahenta (dostawcy) można oszacować w sposób wiarygodny.

Do przychodów przyszłych okresów Grupa zalicza prowizje od wystawionych akredytyw i udzielonych gwarancji, które rozliczane są do przychodów w oparciu o metodę liniową.

1.16 Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy

Kapitał akcyjny Grupy związany jest bezpośrednio z emisją nowych akcji, koszty emisji pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Kapitał zakładowy wykazany jest wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Dywidendy z tytułu akcji zwykłych ujmują się w kapitale własnym w okresie, w którym zostały zatwierdzone przez akcjonariuszy jednostek wchodzących w skład Grupy.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji oraz z odpisów z zysku.

Kapitał rezerwowy

Kapitały rezerwowe obejmują fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz inne kapitały rezerwowe, tworzone są z odpisów z zysku, które są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa, w tym na pokrycie strat bilansowych.

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały obejmują kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

1.17 Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody i koszty odsetkowe oraz prowizje dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według kosztu zamortyzowanego przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych, oraz alokacji związanych z nimi przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu.

Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów.

Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji, premie lub dyskonta.

Przychody odsetkowe obejmują również przychody o charakterze odsetkowym naliczane od dłużnych instrumentów finansowych klasyfikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu, a także przychody odsetkowe od instrumentów finansowych zabezpieczających, odnoszące się do pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

1.18 Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Prowizje otrzymywane lub płacone w wyniku świadczenia usług ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo i prezentowane w przychodach lub kosztach z tytułu prowizji. Do tego typu prowizji zaliczane są między innymi: prowizje za wydanie karty kredytowej, udzielenie kredytu rewalwingowego i kredytu w rachunku bieżącym, wystawienie gwarancji, opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży usług oferowanych przez Grupę.

Prowizje otrzymywane lub płacone z tytułu wykonania określonej czynności ujmowane są w rachunku zysków i strat jednorazowo, np. prowizje za transakcje kartami kredytowymi, przelewy, operacje gotówkowe, opłaty związane z obsługą środków pieniężnych i prezentowane w przychodach lub kosztach z tytułu prowizji.

1.19 Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu, zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu oraz wynik z pozycji wymiany walutowej zawiera zyski i straty powstałe z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walutach obcych oraz zrealizowany wynik na transakcjach Spot.

1.20 Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających

Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających prezentuje, wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

1.21 Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w rachunku zysków i strat, w dniu ich zatwierdzenia przez spółkę dokonującą wypłaty dywidendy.

1.22 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Koszty prezentowane w tej pozycji dotyczą głównie: produkcji kart płatniczych, pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń, umów agencyjnych i umów związanych z usługami informacyjnymi, a także wynikające ze sprzedaży wierzytelności Grupy. W odniesieniu do przychodów w pozycji tej prezentowane są: przychody dotyczące sprzedaży usług związanych z działalnością uboczną Grupy, oraz przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Grupy.

1.23 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek bieżący obliczany jest w oparciu o wynik księgowy brutto skorygowany o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do dochodu do opodatkowania oraz o koszty nie uznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu.

Ponadto dla celów podatkowych, wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu. Grupa tworzy rezerwę na podatek odroczony w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych

Kwoty podatku odroczonego oblicza się w wysokości stawki podatkowej, która według przewidywań będzie stosowana wówczas, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę składki przepisy podatkowe, które będą obowiązywały w momencie realizacji różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego i rezerwy na podatek odroczony nie podlegają dyskontowaniu.

1.24 Udzielone gwarancje finansowe

Kontrakty gwarancji finansowych to kontrakty, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Tego rodzaju gwarancji finansowych udziela się bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji. Po początkowym ujęciu zobowiązania Grupy wynikające z takich gwarancji wycenia się według wartości z początkowego ujęcia pomniejszonej o amortyzację naliczoną w celu ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu z tytułu opłat naliczanych liniowo przez okres gwarancji.

W odniesieniu do udzielonych gwarancji finansowych Grupa prezentuje w szczególności:

- wartość i rodzaj zobowiązań warunkowych, takich jak gwarancje dotyczące pokrycia zadłużenia, gwarancje bankowe, akredytywy typu „standby” służące jako gwarancje dla kredytów i papierów wartościowych),
- zobowiązania warunkowe związane z konkretnymi transakcjami (np. gwarancje właściwego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe, rękojmie i akredytywy typu „standby” dotyczące poszczególnych transakcji),
- krótkoterminowe, zobowiązania warunkowe związane z obrotem towarowym (np. akredytywy dokumentowe, w których dostarczany towar jest zabezpieczeniem),
- inne (np. gwarancje emisji, odnawialne kredyty finansowe).

1.25 Data transakcji, data rozliczenia

Zgodnie z przepisami MSR Grupa ma możliwość ujmowania transakcji w dacie jej zawarcia lub też w dacie rozliczenia. Ujmowanie transakcji w księgach, dla każdej grupy instrumentów finansowych jest dokonywane w dniu rozliczenia transakcji, analogicznie wycena instrumentu według wartości godziwej również jest dokonywana w dniu rozliczenia transakcji.

1.26 Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych

W 2007 roku Grupa dokonała zmiany sposobu prezentacji aktywów dostępnych do sprzedaży. Do grupy tej zostały wydzielone nienotowane udziały kapitałowe w jednostkach stowarzyszonych i udziały mniejszościowe, prezentowane dotychczas w pozycji aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Ponadto zmianie uległ również format prezentacji informacji finansowych, dokonano zmiany nazewnictwa poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego, jest on obecnie dostosowany do formatu informacji sporządzanych dla głównego akcjonariusza Grupy i formatu informacji zarządczych.

1.27 Zmiany w składzie Zarządów Jednostek wchodzących w skład Grupy

Z dniem 28 listopada 2007 Rada Nadzorcza Banku przyjęła rezygnację ze stanowisk Wiceprezesów Zarządu Banku, Panów: Macieja Bardana i Artura Maliszewskiego.

Z dniem 1 grudnia 2007 roku Rada Nadzorcza Banku powołała na stanowiska Członków Zarządu Banku Panów: Piotra Koniecznego odpowiedzialnego za pion finansowy i pion ryzyka Banku oraz Łukasza Januszewskiego odpowiedzialnego za obszar rynków finansowych i kapitałowych. Pan Łukasz Januszewski zastąpił na tym stanowisku Pana Alberta Traynera, który z dniem 30 września 2007 roku przeszedł na emeryturę.

W 2007 roku powołano Pana Przemysława Stańczyka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Raiffeisen Leasing Polska S.A., który do 13 kwietnia 2007 roku pełnił funkcję Członka Zarządu.

2. Noty do sprawozdania finansowego

2.1 Wynik z tytułu odsetek

	2007	2006
Przychody odsetkowe:		
Kredyty i pożyczki dla banków	91 022	111 857
Kredyty i pożyczki dla klientów	955 800	702 383
Instrumenty pochodne zabezpieczające	4 036	5 053
Instrumenty reverse repo	1 282	206
Inwestycyjne papiery wartościowe	37 354	43 293
Razem:	1 089 494	862 792
Koszty odsetek:		
Depozyty bankowe	-56 260	-31 235
Depozyty klientów	-315 452	-234 278
Instrumenty pochodne zabezpieczające	-6 231	-6 690
Instrumenty repo	-15 445	-20 434
Certyfikaty depozytowe	0	-110
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym podporządkowane)	-162 664	-97 405
Razem:	-556 052	-390 152
Przychody odsetkowe netto (w tym):		
Odsetki naliczone od aktywów finansowych objętych utratą wartości	811	5 173
Wartość odwróconego dyskonta odnosząca się do aktywów finansowych objętych utratą wartości	46	681

2.2 Wynik z tytułu prowizji i opłat

	2007	2006
Przychody z tytułu prowizji i opłat:		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	59 306	48 583
Opłaty związane z obsługą środków pieniężnych	13 352	14 386
Opłaty za transakcje związane z papierami wartościowymi i podobne opłaty	8 602	5 357
Opłaty za przelewy i inne transakcje płatnicze	105 971	89 342
Opłaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	12 332	10 783
Opłaty i prowizje od wpłat gotówkowych	13 406	12 072
Pozostałe opłaty	85 648	69 006
Razem:	298 617	249 529

Koszty z tytułu prowizji i opłat:		
Uiszczone opłaty maklerskie	-2 853	-2 647
Opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	-919	-547
Opłaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	-1 921	-2 623
Opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych	-21 752	-22 573
Uiszczone pozostałe opłaty	-29 860	-30 671
Razem:	-57 305	-59 061
Wynik z tytułu prowizji i opłat:	241 312	190 468

2.3 Wynik dotyczący aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	2007	2006
Operacje walutowe	71 507	43 713
Operacje stopy procentowej	19 448	21 209
Papiery dłużne	4 996	13 574
Instrumenty kapitałowe	2	-194
Różnice kursowe netto z przeliczenia aktywów i pasywów	171 602	178 521
Pozostałe różnice kursowe	26 796	19 036
Razem:	294 351	275 859

Wynik na operacjach walutowych zawiera zyski i straty na kontraktach: Swap, Forward. Wynik na operacjach stopy procentowej zawiera zyski i straty na kontraktach: IRS, CIRS i opcjach. Więcej informacji na temat instrumentów pochodnych zaprezentowano w nocie 2.31. Zyski i straty na sprzedaży oraz z wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat, niebędących instrumentami pochodnymi, prezentowane są w pozycji papiery dłużne. Pozycja różnice kursowe netto z przeliczenia aktywów i pasywów zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walucie obcej oraz zrealizowany wynik na transakcjach Spot.

2.4 Wynik dotyczący instrumentów finansowych zabezpieczających

	2007	2006
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	-4 535	11 938
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	5 426	-10 842
Razem:	891	1 096

Dodatkowe informacje na temat instrumentów finansowych zabezpieczanych i zabezpieczających zaprezentowano w nocie 2.32.

2.5 Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

Grupa nie odnotowała w 2007 i 2006 roku przychodów lub kosztów odnoszących się do sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Informację na temat utraty wartości tych instrumentów prezentuje nota 2.11.

2.6 Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych

	2007	2006
Przychody z tytułu dyskonta	1 883	3 712
Przychody z tytułu odsetek	35 471	39 581
Razem:	37 354	43 293

2.7 Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom

	2007	2006
Przychody z tytułu odsetek	1 081 241	925 622
Przychody z tytułu prowizji	59 190	48 583
Koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów kredytowych	-9 155	-7 953
Koszty dotyczące sekurytyzacji należności kredytowych	-37 842	-775
Razem:	1 093 434	965 477

2.8 Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

	2007	2006
Koszty z tytułu odsetek	-547 430	-383 462
Koszty z tytułu prowizji	-909	-547
Koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów depozytowych	-27	-55
Razem:	-548 366	-384 064

2.9 Pozostałe przychody operacyjne

	2007	2006
Przychody ze sprzedaży na działalności niebankowej	6 949	18 225
Przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw	882	1 040
Przychody z tytułu sprzedaży i rewaluacji składników majątku trwałego w tym odwrócenie utraty wartości	252	2 230
Przychody z tytułu windykacji wierzytelności Grupy	1 934	348
Przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Grupy	2 069	0
Pozostałe przychody operacyjne - inne	7 581	12 280
Razem:	19 667	34 123

2.10 Pozostałe koszty operacyjne

	2007	2006
Koszty z tytułu działalności niebankowej	-934	-7 380
Koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw	0	-62
Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	-1 194	-1 889
Koszty windykacji	-5 690	-5 206
Pozostałe koszty operacyjne - inne	-1 539	-28 756
Razem:	-9 357	-43 293

2.11 Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności

	2007	2006
Utworzenie odpisów aktualizujących na:		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	-3 249
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	-92 424	-64 835
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	-61 966	-46 565
Pozycje pozabilansowe	-7 542	-5 885
Razem:	-161 932	-120 534
Odwrócenie odpisów aktualizujących na:		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	210
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	44 432	28 495
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	33 707	11 987
Pozycje pozabilansowe	2 332	6 315
Razem:	80 471	47 007
Koszty netto z tytułu odpisów aktualizujących:	-81 461	-73 527

Na pozostałych klasach aktywów finansowych nie stwierdzono utraty wartości. Informacje na temat bilansowej wartości odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, prezentuje nota 2.18.

2.12 Ogólne koszty administracyjne

	2007	2006
Koszty pracownicze w tym:	-311 812	-237 630
Wynagrodzenia	-262 929	-200 442
Koszty świadczeń pracowniczych	-42 532	-31 844
Odprawy emerytalne i inne świadczenia	-6 351	-5 344
Pozostałe koszty administracyjne:	-238 235	-204 086
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-52 580	-47 714
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	-47 173	-49 648
Koszty marketingu	-31 300	-19 950
Koszty szkoleń	-12 952	-9 040
Pozostałe koszty rzeczowe	-74 507	-60 889
Koszty rat leasingowych	-8 933	-8 702
Konsulting	-8 346	-6 159
Składka i wpłaty na rzecz BFG	-2 444	-1 984
Amortyzacja:	-52 700	-56 590
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-29 523	-38 489
Amortyzacja wartości niematerialnych	-23 177	-19 001
Razem:	-602 747	-498 306

2.13 Obciążenie rachunku zysków i strat podatkiem dochodowym

Odniesiony do rachunku zysków i strat

	2007	2006
Podatek dochodowy bieżący	-91 337	-157 830
Podatek dochodowy zagraniczny nie podlegający odliczeniu	0	-9 027
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	7 435	434
Podatek odroczony:	26 515	98 451
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	26 515	98 451
Razem obciążenie podatkiem dochodowym odniesione do rachunku zysków i strat:	-57 387	-67 972

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

	2007	2006
Zysk brutto	396 098	359 060
Podatek dochodowy bieżący według krajowej stawki podatku od zysku brutto (19%)	75 259	68 221
Korekty podatku dochodowego bieżącego	-7 435	-268
Wpływ na podatek kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	13 380	-164 046
Wpływ na podatek przychodów nie podlegających opodatkowaniu	-23 817	216 497
Aktywowany podatek odroczony netto	0	-61 293
Dodatkowe obciążenie wyniku podatkiem dotyczącym lat ubiegłych oraz podatkiem zagranicznym nie podlegającym odliczeniu	0	8 861
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	57 387	67 972

2.14 Kasa i środki w Banku Centralnym

	2007	2006
Środki pieniężne w kasie	312 980	540 051
Środki w bankach centralnych poza rezerwami obowiązkowymi	794 573	343 967
Rezerwy obowiązkowe w bankach centralnych	400 734	341 389
Razem:	1 508 287	1 225 407

Deklarowana rezerwa obowiązkowa do utrzymywania w grudniu 2007 roku wynosiła 400 734 tys. PLN, w grudniu 2006 roku wynosiła 341 389 tys. PLN. Środki te są oprocentowane w wysokości 90% stopy redyskontowej weksli w NBP.

2.15 Należności od banków

	2007	2006
Środki na rachunkach bieżących	102 171	45 760
Lokaty w innych bankach	447 712	2 428 638
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	122 992	256 416
Razem:	672 875	2 730 814

Należności od banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.16 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	2007	2006
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	603 447	89 569
Obligacje i bony wyemitowane przez Skarb Państwa	132 042	89 569
Obligacje i bony wyemitowane przez inne podmioty	399 765	0
Obligacje zamienne na akcje	71 640	0
Pochodne instrumenty finansowe - przeznaczone do obrotu	825 387	344 756
Aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	21 547	0
Obligacje wyemitowane przez pozostałe podmioty - obligacje korporacyjne	21 547	0
Razem:	1 450 381	434 325

Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są oprocentowane w oparciu o zmienne rynkowe stopy procentowe. Zapadalność tych aktywów prezentuje nota 3.6. Dodatkowe informacje na temat pochodnych instrumentów finansowych prezentuje nota 2.31.

2.17 Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	2007	2006
Klienci indywidualni	1 968 163	1 498 590
Klienci MIKRO	2 218 054	1 458 933
Duże przedsiębiorstwa	10 389 217	8 270 873
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 913 008	1 335 815
Sektor publiczny	250 342	209 236
Kredyty i pożyczki brutto:	16 738 784	12 773 447
Odpisy z tytułu utraty wartości	-286 357	-240 369
Kredyty i pożyczki netto:	16 452 427	12 533 078

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Wartość papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów wynosiła według stanu na 31 grudnia 2007 roku 73 900 tys. PLN.

Należności z tytułu leasingu finansowego

	2007	2006
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:	4 410 596	2 887 900
Nie dłuższym niż 1 rok	1 652 352	1 200 747
Od roku do 5 lat	2 512 317	1 527 776
Powyżej 5 lat	245 927	159 377
Niezrealizowane przyszłe przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego:	546 416	289 878
Nie dłuższym niż 1 rok	244 291	136 366
Od roku do 5 lat	258 743	131 175
Powyżej 5 lat	43 382	22 337
Inwestycje netto w leasing finansowy	3 864 180	2 598 022
Należności netto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:	3 864 180	2 598 022
Nie dłuższym niż rok	1 408 061	1 064 381
Od roku do 5 lat	2 253 574	1 396 601
Powyżej 5 lat	202 545	137 040

Charakterystyka portfela

Struktura portfela leasingowego z podziałem na rodzaje środków:

Leasing	2007	%	2006	%
Leasing środków transportu	2 911 112	76	1 869 789	76
Leasing nieruchomości	268 128	7	153 716	6
Leasing maszyn i urządzeń	651 170	17	426 536	18
Razem	3 830 410	100	2 450 041	100

W transakcjach leasingu finansowego nie występuje niegwarantowana wartość rezydualna przedmiotów leasingu. Korzystający nabywają przedmiot leasingu po zakończeniu umowy w cenie ustalonej na poziomie niższym niż wartość rynkowa. Sporadycznie występuje gwarancja nabycia przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy leasingu przez podmioty trzecie.

Charakterystyka portfela leasingowego dla umów zawartych w roku:

	2007	2006
Maszyny i urządzenia		
Marża (%) *	2,98%	2,60%
Okres leasingu (w mies.) **	44	42
Wartość kontraktu ***	144	146
Środki transportu		
Marża (%) *	2,65%	2,19%
Okres leasingu (w mies.) **	42	40
Wartość kontraktu ***	119	114
Nieruchomości		
Marża (%) *	2,41%	1,74%
Okres leasingu (w mies.) **	120	120
Wartość kontraktu ***	12 941	25 672
Razem: Marża (%)	2,69%	2,25%
Razem: Okres leasingu	48	46
Razem: Wartość kontraktu	112	129

* marża brutto (Stopa umowy minus koszty finansowania) - ważona wartością finansowaną,

** średnia długość umowy ważona wartością początkową,

*** w tys. zł.

Niezrealizowane przychody odsetkowe	Umowy zawarte w 2007 roku stan na 31.12.2007	Umowy zawarte w 2006 roku stan na 31.12.2006
Razem:	336 368	185 621
1-3 miesiące	41 210	23 220
3 miesiące - 1 rok	105 243	59 118
1 rok - 5 lat	170 448	92 297
Powyżej 5 lat	19 467	10 986

Suma minimalnych opłat leasingowych	Umowy zawarte w 2007 roku stan na 31.12.2007	Umowy zawarte w 2006 roku stan na 31.12.2006
Razem:	2 507 804	1 482 260
1-3 miesiące	199 314	107 240
3 miesiące - 1 rok	566 059	315 070
1 rok - 5 lat	1 653 319	976 988
Powyżej 5 lat	89 112	82 962

2.18 Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

2007	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwrócenie odpisu na utratę wartości	Reklasyfikacja	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na należności oceniane indywidualnie						
Należności od klientów indywidualnych	73 456	49 504	-18 555	-27 806	-28	76 571
Należności od klientów MIKRO	15 077	8 317	0	-144	26	23 276
Należności od dużych przedsiębiorstw	104 649	78 650	-11 708	-31 558	2 936	142 969
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	13 095	13 774	0	-7 633	-3 771	15 465
Należności od sektora publicznego	0	0	0	-246	837	591
Razem:	206 277	150 245	-30 263	-67 387	0	258 872
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)						
Należności od klientów indywidualnych i MIKRO	20 906	4 145	0	-5 757	0	19 294

Należności od klientów korporacyjnych i sektora publicznego	13 186	0	0	-4 995	0	8 191
Razem:	34 092	4 145	0	-10 752	0	27 485
Odpisy razem:	240 369	154 390	-30 263	-78 139	0	286 357

2006	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwrócenie odpisu na utratę wartości	Reklasyfikacja	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na należności oceniane indywidualnie						
Należności od klientów indywidualnych	52 291	35 631	-2 479	-11 987	0	73 456
Należności od klientów MIKRO	10 460	4 617	0	0	0	15 077
Należności od dużych przedsiębiorstw	90 117	42 610	-8 071	-20 015	6	104 649
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 715	17 145	0	-5 763	0	13 095
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0	0
Razem:	154 583	100 003	-10 550	-37 765	6	206 277
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)						
Należności od klientów indywidualnych i MIKRO	14 589	6 317	0	0	0	20 906
Należności od klientów korporacyjnych i sektora publicznego	15 440	463	0	-2 717	0	13 186
Razem:	30 029	6 780	0	-2 717	0	34 092
Odpisy razem:	184 612	106 783	-10 550	-40 482	6	240 369

2.19 Inwestycyjne papiery wartościowe

	2007	2006
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:	643 628	663 891
Obligacje skarbowe	621 708	641 972
Obligacje NBP	21 920	21 919
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	40 581	2 502
Udziały kapitałowe	40 581	2 502
Razem inwestycyjne papiery wartościowe:	684 209	666 393

	2007	2006
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:	643 628	663 891
Notowane na aktywnym rynku	621 708	641 972
Nienotowane na aktywnym rynku	21 920	21 919
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	40 581	2 502
Nienotowane na aktywnym rynku	40 581	2 502
Razem inwestycyjne papiery wartościowe:	684 209	666 393

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych przedstawia się następująco:

Utrzymywane do terminu zapadalności:	
Stan na 1 stycznia 2007 roku	666 393
Zwiększenia (zakupy)	0
Zmniejszenia (umorzenie)	-22 765
Stan na 31 grudnia 2007 roku	643 628
Dostępne do sprzedaży :	
Stan na 1 stycznia 2007 roku	2 502
Zwiększenia (zakupy)	38 094
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	0
Różnice kursowe	-15
Stan na 31 grudnia 2007 roku	40 581
Razem stan na 31 grudnia 2007 roku	684 209

Utrzymywane do terminu zapadalności:	
Stan na 1 stycznia 2006 roku	818 856
Zwiększenia (zakupy)	0
Zmniejszenia (umorzenie)	154 965
Stan na 31 grudnia 2006 roku	663 891
Dostępne do sprzedaży :	
Stan na 1 stycznia 2006 roku	0
Zwiększenia	2 502
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	0
Różnice kursowe	0
Stan na 31 grudnia 2006 roku	2 502
Razem stan na 31 grudnia 2006 roku	666 393

Informacje na temat wartości godziwej inwestycyjnych papierów wartościowych prezentuje nota 2.34.

2.20 Wartości niematerialne

2007	Saldo na dzień 01.01.2007	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Saldo na dzień 31.12.2007
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania		
Oprogramowanie komputerowe	136 137	7 498	26 493	-5 109	165 019
Oprogramowanie komputerowe w budowie	31 629	41 624	-26 493	-130	46 630
Razem:	167 766	49 122	0	-5 239	211 649

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2007	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2007
Oprogramowanie komputerowe	58 825	23 177	-3 759	78 243
Razem:	58 825	23 177	-3 759	78 243

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2007
Oprogramowanie komputerowe	86 776
Oprogramowanie komputerowe w budowie	46 630
Razem:	133 406

Grupa posiada istotną wartość niematerialną w postaci głównego systemu operacyjnego. Wartość początkowa inwestycji wynosiła 12 760 tys. PLN, bieżąca wartość inwestycji wynosi 6 108 tys. PLN, pozostały okres amortyzacji wynosi 4 lata.

2006	Saldo na dzień 01.01.2006	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Saldo na dzień 31.12.2006
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania		
Oprogramowanie komputerowe	119 856	7 062	10 373	-1 154	136 137
Oprogramowanie komputerowe w budowie	25 327	18 393	-10 373	-1 718	31 629
Razem:	145 183	25 455	0	-2 872	167 766

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2006	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2006
Oprogramowanie komputerowe	39 824	19 001	0	58 825
Razem:	39 824	19 001	0	58 825

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2006
Oprogramowanie komputerowe	77 312
Oprogramowanie komputerowe w budowie	31 629
Razem:	108 941

2.21 Rzeczowe aktywa trwałe

2007	Saldo na dzień 01.01.2007	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia w ciągu roku	Saldo na dzień 31.12.2007
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji		
Grunty i prawa wieczystego użytkowania	3 521	0	-3 505	0	16
Ulepszenia w obcych obiektach	63 661	1 812	2 366	-2 488	65 351
Urządzenia techniczne i maszyny	173 755	9 919	3 422	-16 782	170 314
Środki transportu	32 703	2 812	-2 924	-8 220	24 371
Inne środki trwałe	10 922	1 200	9	-157	11 974
Środki trwałe w budowie	3 965	14 717	-5 797	-204	12 681
Aktywa trwałe do zbycia	59	0	0	-59	0
Razem:	288 586	30 460	-6 429	-27 910	284 707

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2007	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2007
Ulepszenia w obcych obiektach	38 180	8 239	-1 509	44 910
Urządzenia techniczne i maszyny	148 288	15 373	-16 561	147 100
Środki transportu	16 908	5 405	-6 933	15 380
Inne środki trwałe	10 140	506	-157	10 489
Razem:	213 516	29 523	-25 160	217 879

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2007
Grunty i prawa wieczystego użytkowania	16
Ulepszenia w obcych obiektach	20 441
Urządzenia techniczne i maszyny	23 214
Środki transportu	8 991
Inne środki trwałe	1 485
Środki trwałe w budowie	12 681
Aktywa trwałe do zbycia	0
Razem:	66 828

2006	Saldo na dzień 01.01.2006	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia w ciągu roku	Saldo na dzień 31.12.2006
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji		
Grunty i prawa wieczystego użytkowania	31	3 490	0	0	3 521
Ulepszenia w obcych obiektach	59 620	2 655	1 386	0	63 661
Urządzenia techniczne i maszyny	165 556	9 420	3 824	-5 045	173 755
Środki transportu	24 068	24 427	-12 363	-3 429	32 703
Inne środki trwałe	10 649	298	0	-25	10 922
Środki trwałe w budowie	3 093	6 123	-5 210	-41	3 965
Aktywa trwałe do zbycia	0	0	59	0	59
Razem:	263 017	46 413	-12 304	-8 540	288 586

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2006	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2006
Ulepszenia w obcych obiektach	29 177	9 004	-1	38 180
Urządzenia techniczne i maszyny	130 048	19 762	-1 522	148 288
Środki transportu	9 595	9 068	-1 755	16 908
Inne środki trwałe	9 510	655	-25	10 140
Razem:	178 330	38 489	-3 303	213 516

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2006
Grunty i prawa wieczystego użytkowania	3 521
Ulepszenia w obcych obiektach	25 481
Urządzenia techniczne i maszyny	25 467
Środki transportu	15 795
Inne środki trwałe	782
Środki trwałe w budowie	3 965
Aktywa trwałe do zbycia	59
Razem:	75 070

2.22 Inne aktywa

	2007	2006
Rozrachunki międzybankowe	0	70 587
Inkaso weksli i czeków	2 070	1 515
Dłużnicy różni	36 270	9 845
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – należności	25 972	14 693
Koszty zapłacone z góry	84 072	36 806
Przychody do otrzymania	8 689	4 121
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	36 451	522
Rozrachunki publiczno - prawne	56 424	36 250
Zaliczki na rzecz dostawców przedmiotów leasingu	9 846	3 640
Inne	11 094	6 182
Razem:	270 888	184 161

Kwota należności długoterminowych z tytułu dostaw i usług wynosi 14 200 tys. PLN.
 Wartość odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości innych aktywów wynosiła według stanu na koniec grudnia 2007 roku 2 026 tys. PLN, na koniec grudnia 2006 roku 886 tys. PLN.

2.23 Zobowiązania wobec banków

	2007	2006
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	180 000	0
Rachunki bieżące	133 222	309 255
Depozyty terminowe	2 084 580	1 378 788
Kredyty otrzymane	3 078 049	2 300 130
Transakcje repo	60 139	33 166
Razem:	5 535 990	4 021 339

Zobowiązania wobec banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.24 Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego

	2007	2006
Wyemitowane obligacje	201 486	99 857
Razem:	201 486	99 857

2.25 Zobowiązania wobec klientów

	2007	2006
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	2 137 607	2 602 659
Zobowiązania wobec klientów MIKRO	651 266	81 457
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstwa	7 261 923	6 724 196
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2 321 955	1 900 087
Zobowiązania wobec sektora publicznego	32 381	11 637
Razem:	12 405 132	11 320 036

Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.26 Zobowiązania podporządkowane

	Stopa %	2007	2006
Pożyczki podporządkowane:			
Pożyczka o wartości 130 milionów PLN z terminem zapadalności w 2011 roku.	WIBOR 6M+1,11	132 405	132 104
Pożyczka o wartości 270 milionów PLN z terminem zapadalności w 2013 roku	WIBOR 6M+0,71	274 052	273 507
Razem:		406 457	405 611

Grupa w dniu 15 listopada 2006 roku spłaciła pożyczkę podporządkowaną w wysokości 20 milionów EUR. Jednocześnie zaciągnęła pożyczkę w wysokości 270 milionów PLN, którą za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego od dnia 15 listopada 2006 zalicza do kapitałów.

Pożyczki podporządkowane są płatne przez Grupę w terminie zapadalności, przy czym kwota stanowiąca pożyczkę podporządkowaną ulega stopniowej amortyzacji zgodnie z regulacjami NBP. Pożyczki nie są dodatkowo zabezpieczone. W roku obrotowym Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań, analogicznie w 2006 roku. Zgodnie z uchwałami Komisji Nadzoru Bankowego, Grupa może zaliczać zobowiązania podporządkowane do kapitałów Grupy.

2.27 Inne zobowiązania

	2007	2006
Fundusze specjalne w tym Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	2 183	1 145
Rozrachunki międzybankowe	43 832	26 642
Rozrachunki z biurami maklerskimi	11	1
Rozrachunki publiczno-prawne	9 569	9 502
Wierzyciele różni	61 680	59 981
Kapitał w rejestracji	88 173	0
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – zobowiązania	242	212
Pozostałe	2 272	1 075
Przychody pobierane z góry	36 404	30 788
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	105 487	56 143
Zobowiązania z tytułu zakupu środków leasingu	40 579	77 002
Razem:	390 432	262 491

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na koniec grudnia 2007 nie przekraczały terminu 1 roku.

Datą 19 października 2007 rozpoczęła się subskrypcja nowych akcji Grupy. W drodze emisji 9 700 akcji serii "M" o wartości nominalnej 9 090 PLN, kapitał zakładowy wzrośnie o kwotę 88 173 tys. PLN z kwoty 572 998 tys. PLN do kwoty 661 161 tys. PLN. 100% akcji zostało zakupionych przez Raiffeisen International Bank-Holding AG. Na dzień 31 grudnia 2007 roku omawiane akcje znajdowały w procesie rejestracji i nie zostały wykazane w kapitale Grupy, tylko w pozycji „Kapitał w rejestracji” jako inne zobowiązania.

2.28 Pozostałe rezerwy

2007	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Należności spisane w ciągu roku w ciężar rezerw	Odwrócenie rezerwy lub odpisu	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	1 642	1 425	0	-1 642	1 425
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	2 752	6 117	0	-690	8 179

Razem:	4 394	7 542	0	-2 332	9 604
Rezerwy na sprawy sporne	24 626	227	-7	-527	24 319
Inne rezerwy	9 606	0	0	-3 799	5 807
Rezerwy razem:	38 626	7 769	-7	-6 658	39 730

2006	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Należności spisane w ciągu roku w ciężar rezerw	Odwrocenie rezerwy lub odpisu	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	4 739	1 637	0	-4 734	1 642
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	85	4248	0	-1581	2 752
Razem:	4 824	5 885	0	-6 315	4 394
Rezerwy na sprawy sporne	27 203	0	-4	-2 573	24 626
Inne rezerwy	400	9206	0	0	9 606
Rezerwy razem:	32 427	15 091	-4	-8 888	38 626

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku toczyło się kilka spraw sądowych przeciwko Grupie. Największe z nich to: roszczenie na kwotę 24 mln PLN z powództwa PPHU Lech Sp. z o.o. dotyczące niezawartej umowy cesji wierzytelności. Pozostałe obejmują jednostkowo nieistotne roszczenia. Grupa nie jest w stanie wiarygodnie oszacować terminów ostatecznego rozstrzygnięcia spraw spornych.

2.29 Odroczony podatek dochodowy

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	2007	2006
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt)	-46 423	-81 541
Rezerwy aktualizujące wartość kredytów nie uznane za k.u.p.	-74 919	-93 233
Pozostałe rezerwy	-1 180	-3 599
Koszty do zapłacenia	-110 032	-65 124
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	-934 885	-625 210
Pozostałe aktywa	-112 814	-39 857
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	-683 684	-405 978
Razem różnice ujemne:	-1 963 937	-1 314 542
Podatek dochodowy odroczony od różnic ujemnych (19%)	-373 148	-249 763

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	2007	2006
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód)	48 073	64 302
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	823 555	347 321
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	50 986	57 570
Pozostałe rezerwy	76 818	20 396
Razem różnice dodatnie:	999 432	489 589
Podatek dochodowy odroczony od różnic dodatnich (19%)	189 892	93 022

Zmiany różnic przejściowych w ciągu roku

2007	Saldo na 1 stycznia 2007	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2007
Odsetki naliczone do zapłacenienia (koszt)	-81 541	35 118	-46 423
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nie uznane za k.u.p.	-93 233	18 314	-74 919
Pozostałe rezerwy	-3 599	2 419	-1 180
Koszty do zapłacenienia	-65 124	-44 908	-110 032
Pozostałe aktywa	-39 473	-68 205	-107 678
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	-405 978	-277 706	-683 684
Różnice pomiędzy wyceną podatkową a bilansową leasingu	-625 210	-309 675	-934 885
Przychody otrzymane z góry	-701	-2 341	-3 042
Różnice kursowe niezrealizowane	-1 052	-1 042	-2 094
Razem różnice ujemne:	-1 315 911	-648 026	-1 963 937
Podatek dochodowy odroczony	-250 023	-123 125	-373 148
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód)	65 671	-16 201	49 470
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	347 321	476 234	823 555
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	57 570	-6 584	50 986
Koszty poniesione z góry	2 955	-480	2 475
Różnice kursowe niezrealizowane dodatnie	14 829	28 476	43 305
koszty szkód rozliczane w czasie	612	-612	0
Pozostałe rezerwy	2 000	27 641	29 641
Razem różnice dodatnie:	490 958	508 474	999 432
Podatek dochodowy odroczony	93 282	96 610	189 892
Saldo odroczonego podatku dochodowego	-156 741	-26 515	-183 256

2006	Saldo na 1 stycznia 2006	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2006
Odsetki naliczone do zapłacenienia (koszt)	-151 065	69 524	-81 541
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nie uznane za k.u.p.	-77 748	-15 485	-93 233
Pozostałe rezerwy	-2 239	-1 360	-3 599
Koszty do zapłacenienia	-50 119	-15 005	-65 124
Pozostałe aktywa	-35 514	-3 959	-39 473
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	-177 470	-228 508	-405 978
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	-345 161	-280 049	-625 210
Koszty szkód rozliczane w czasie	0	1 369	1 369
Przychody otrzymane z góry	-1 348	647	-701
Różnice kursowe niezrealizowane	-36 922	35 870	-1 052
Razem różnice ujemne:	-877 586	-436 956	-1 314 542
Podatek dochodowy odroczone od różnic ujemnych	-166 741	-83 022	-249 763
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód)	69 140	-4 838	64 302
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	335 627	11 694	347 321
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	66 918	-9 348	57 570
Pozostałe rezerwy	2 000	0	2 000
Koszty poniesione z góry	2 599	356	2 955
Różnice kursowe niezrealizowane dodatnie	92 877	-92 265	612
Koszty szkód rozliczone w czasie	1 632	13 197	14 829
Razem różnice dodatnie:	570 793	-81 204	489 589
Podatek dochodowy odroczone od różnic dodatnich	108 451	-15 429	93 022
Saldo odroczonego podatku dochodowego	-58 290	-98 451	-156 741

2.30 Kapitały Grupy

Kapitał zakładowy	Wartość nominalna akcji	Liczba akcji
Stan na 1 stycznia 2007:	572 988	63 035
Emisja akcji	0	0
Stan na 31 grudnia 2007:	572 988	63 035

Poniższe zestawienie prezentuje poszczególne emisje akcji

	Liczba zarejestrowanych akcji / udziałów 31 grudnia 2007	Liczba zarejestrowanych akcji / udziałów 31 grudnia 2006
Akcje serii "B", każda o wartości PLN 9.090	1 620	1 620
Akcje serii "C", każda o wartości PLN 9.090	1 623	1 623
Akcje serii "D", każda o wartości PLN 9.090	6 825	6 825
Akcje serii "E i F", każda o wartości PLN 9.090	6 656	6 656
Akcje serii "G", każda o wartości PLN 9.090	3 300	3 300
Akcje serii "H", każda o wartości PLN 9.090	11 551	11 551
Akcje serii "I", każda o wartości PLN 9.090	4 950	4 950
Akcje serii "J", każda o wartości PLN 9.090	8 250	8 250
Akcje serii "K", każda o wartości PLN 9.090	9 460	9 460
Akcje serii "L", każda o wartości PLN 9.090	8 800	8 800
Razem:	63 035	63 035

Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Wszystkie akcje mają takie same prawa głosu. Udziałowcem, który posiada 100% kapitału zakładowego Grupy jest **Raiffeisen International Bank-Holding AG**.

Kapitał zapasowy	2007	2006
Stan na 1 stycznia:	103 612	86 068
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	47 606	17 544
Stan na 31 grudnia:	151 218	103 612

Zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych 8% zysku netto Grupy przenosi się na kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on jedną trzecią wartości kapitału akcyjnego.

Kapitał rezerwowy (łącznie)	2007	2006
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	511 869	360 437
Kapitał rezerwowy - pozostały	47 522	47 522
Razem:	559 391	407 959

Poniższa tabela przedstawia zmiany w poszczególnych składnikach w kapitałach rezerwowych.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2007	2006
Stan na 1 stycznia:	360 437	266 326
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	151 432	94 111
Stan na 31 grudnia:	511 869	360 437

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka w działalności Grupy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa bankowego.

Kapitał rezerwowy - pozostały	2007	2006
Stan na 1 stycznia:	47 522	47 522
Stan na 31 grudnia:	47 522	47 522

Kapitał rezerwowy – pozostały stanowią skumulowane przeniesienia z zysków z lat ubiegłych. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

Niepodzielony wynik finansowy	2007	2006
Stan na 1 stycznia:	281 949	190 317
Przeniesienie zysku za rok obrotowy	316 787	268 609
Przeniesienie na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-151 432	-94 111
Przeniesienie na kapitał zapasowy	-47 606	-17 544
Wyplacone dywidendy	-77 158	-65 322
Stan na 31 grudnia:	322 540	281 949

Udziały mniejszości	2007	2006
Stan na 31 grudnia :	102 482	86 311

Udziałowcem posiadającym 50% kapitału zakładowego Raiffeisen Leasing Polska S.A. oprócz Raiffeisen Bank Polska S.A., jest Raiffeisen Leasing International GmbH. Konsolidacja tej Spółki jest wynikiem sprawowania nad nią kontroli.

Dywidendy

Decyzją Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Raiffeisen Bank Polska S.A. wysokość zysku Banku za rok 2007, jaka została wypłacona w formie dywidendy wynosi: 151 971 150 tys. PLN. Wypłata dywidendy nastąpiła 12 marca 2008 roku. Wysokość zysku Banku za rok 2006 wypłacona w formie dywidendy wynosiła 77 158 tys. PLN. Dywidenda została wypłacona w dniu 14 marca 2007 roku.

Zarząd Jednostki Zależnej proponuje na wypłatę w formie dywidendy z zysku za rok 2007 kwotę 10 975 tys. PLN. Decyzją Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Jednostki Zależnej z dnia 13 kwietnia 2007 roku dywidenda z zysku za rok 2006 została wypłacona w kwocie 11 505 tys. PLN, w dniu podjęcia uchwały.

Kapitały- Hiperinflacja

Zgodnie z wymogami MSSF1 Grupa ma obowiązek zastosować do sporządzania sprawozdań finansowych MSR 29 (Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji) retrospektywnie. Na podstawie paragrafu 24 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, począwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była gospodarką w myśl MSR 29 hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału własnego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielonym wyniku finansowym z lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów paragrafu 24 MSR 29 spowodowałoby wzrost kapitału zakładowego i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielonego wyniku finansowego lat ubiegłych. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego o kwotę 7 238 tys. PLN i spadkiem niepodzielonego zysku w tym okresie w ekwiwalentnej kwocie.

2.31 Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane

Grupa wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia, a także na potrzeby nie związane z rachunkowością zabezpieczeń:

- walutowe transakcje terminowe
- opcje walutowe
- instrumenty stóp procentowych.

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące nie zrealizowane transakcje Spot.

Walutowe i procentowe kontrakty Swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny.

Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty Swap stóp procentowych).

Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów Swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Grupy stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów Swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Grupa ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Grupą a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują jaki jest stopień narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

2007	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne:			
Walutowe kontrakty Swap	23 689 240	766 186	630 776
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	1 633 037	46 627	46 626
Razem:	25 322 277	812 813	677 402
Instrumenty pochodne dla stóp procentowych:			
Kontrakty Swap dla stóp procentowych	2 145 155	12 574	12 867
Razem:	2 145 155	12 574	12 867

2006	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne:			
Walutowe kontrakty Swap	17 732 819	292 344	248 502
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	247 153	7 364	7 364
Razem:	17 979 972	299 708	255 866
Instrumenty pochodne dla stóp procentowych:			
Kontrakty Swap dla stóp procentowych	2 853 601	45 048	143 903
Razem:	2 853 601	45 048	143 903

Okolo 80% transakcji dokonywanych przez Grupę to transakcje walutowe zawierane z innymi instytucjami finansowymi. Kierownictwo ustaliło limity na poszczególne instytucje finansowe, które określają wartość transakcji jaka może być zawarta z jednym kontrahentem.

Instrumenty wbudowane

Do instrumentów wbudowanych Grupa zalicza lokaty dwuwalutowe stanowiące umowy zasadnicze, natomiast wbudowane do nich instrumenty pochodne stanowią opcje walutowe. Do instrumentów takich zaliczane są również obligacje zamienne na akcje.

2.32 Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje politykę zabezpieczania swojej ekspozycji na wahania stóp procentowych. Rachunkowość zabezpieczeń jest stosowana wyłącznie dla zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych. Transakcje typu Swap na stopę procentową, w wyniku których Grupa płaci stałą stopę procentową a otrzymuje zmienną, są stosowane do zabezpieczania wartości godziwej kredytów i pożyczek o stałej stopie procentowej udzielonych przez Grupę.

Pod koniec grudnia 2005 roku Grupa udzieliła na okres 15 lat kredytu o stałej stopie procentowej w wartości nominalnej 45 mln EUR, zabezpieczając go transakcją Swap na stopę procentową w wartości nominalnej 44,8 mln EUR. Wartość wyceny kredytu według stanu na dzień 31 grudnia 2007 i 2006 roku zaprezentowano w poniższych tabelach. Informacje na temat wyniku finansowego odnoszącego się do tej transakcji prezentuje nota 2.4.

2007	Wartość nominalna	Wycena	
		Aktywa	Zobowiązania
Instrument zabezpieczany	149 411	0	15 376
Instrument zabezpieczający	149 390	11 608	0

2006	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Instrument zabezpieczany	155 067	0	10 841
Instrument zabezpieczający	165 841	6 182	0

2.33 Transakcje z przyrzeczeniem odkupu

Zasady ewidencji tych transakcji opisano w punkcie 1.6.

Na dzień bilansowy nie wystąpiły transakcje typu sell by back i buy sell back .

2.34 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Grupy według ich wartości godziwej.

	Wartość księgową		Wartość godziwa	
	2007	2006	2007	2006
Aktywa:				
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 508 287	1 225 407	1 508 287	1 225 407
Należności od banków	672 875	2 730 814	672 875	2 730 814
Kredyty i pożyczki udzielone klientom w tym:	16 452 427	12 533 078	16 452 427	12 533 078
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	1 968 163	1 497 543	1 968 163	1 497 543
Kredyty i pożyczki udzielone przedsiębiorcom	14 484 264	11 035 535	14 484 264	11 035 535
Inwestycyjne papiery wartościowe w tym:	684 209	666 393	685 179	683 375
Papiery notowane na aktywnym rynku	662 289	644 474	663 259	661 456
Papiery nienotowane na aktywnym rynku	21 920	21 919	21 920	21 919
Inne aktywa	270 888	184 161	270 888	184 161

Zobowiązania:				
Zobowiązania wobec banków	5 535 990	4 021 339	5 535 990	4 021 339
Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego	201 486	99 857	201 486	99 857
Zobowiązania wobec klientów	12 405 132	11 320 036	12 405 132	11 320 036
Zobowiązania podporządkowane	406 457	405 611	406 457	405 611
Inne zobowiązania	390 432	262 491	390 432	262 491

Poniżej zaprezentowano główne założenia i metody wykorzystane przez Grupę podczas określania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków -wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym i przedsiębiorcom – wykazywane są w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów nieregularnych jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu, oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności - wartość godziwą papierów, dla których istnieje aktywny rynek, ustalono w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku (kwotowania rynkowe z dnia bilansowego).

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - dla nienotowanych instrumentów kapitałowych Grupa nie była w stanie sporządzić wiarygodnego oszacowania wartości godziwej i dla potrzeb wyceny bilansowej przyjął wartość według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Zobowiązania finansowe- zaprezentowane w tej pozycji instrumenty finansowe to: kredyty otrzymane i depozyty. Wartość godziwa dla zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową. Grupa przyjęła, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

2.35 Działalność powiernicza

Grupa prowadzi działalność powierniczą polegającą na utrzymywaniu lub lokowaniu aktywów w imieniu osób prywatnych, funduszy, planów emerytalnych i innych instytucji. Aktywa te i związane z nimi przychody nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Zespół Usług Powierniczych prowadził na rzecz klientów 627 rachunków papierów wartościowych. Suma wartości instrumentów finansowych klientów Zespołu Usług Powierniczych na ten dzień wynosiła 6 616 571 tys. PLN.

W okresie sprawozdawczym przechowywano papiery wartościowe znajdujące się w publicznym obrocie i papiery w formie materialnej, oraz papiery wartościowe znajdujące się w obrocie za granicą. W ramach świadczenia usług powierniczych na rzecz klientów Grupy współpracował z kilkoma biurami maklerskimi.

Grupa pełni funkcje depozytariusza dla klientów i dla portfela własnego, oraz dla praw pochodnych jest reprezentantem podmiotu niebędącego uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i uczestnikiem rozliczającym.

2.36 Zobowiązania pozabilansowe

Poniższa tabela przedstawia wynikającą z zawartych umów wartość zobowiązań pozabilansowych:

	2007	2006
Gwarancje bankowe	1 104 277	1 169 120
Akredytywy i akcepty bankowe	162 883	201 883
Zobowiązania do udzielenia kredytu:	4 205 967	3 119 293
Z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	978 922	438 507
Z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	3 227 045	2 680 786
Inne zobowiązania pozabilansowe	50 941	184 374
Razem:	5 524 068	4 674 670

Wszystkie zobowiązania Grupy do udzielenia kredytu mają charakter bezwarunkowy. Szczegółowy opis ryzyk związanych z zobowiązaniami pozabilansowymi został przedstawiony w notach dotyczących ryzyka.

2.37 Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia

Jako zabezpieczenie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Grupa wydzieliła w swoich aktywach bony skarbowe o wartości bilansowej:

- 30 910 tys. PLN w 2007 roku
- 31 895 tys. PLN w 2006 roku

Nominalna wartość papierów wartościowych stanowiących poręczenie umów odkupu zawartych z innymi bankami i klientami, wynosiła według stanu na 31 grudnia 2007 roku 404 254 tys. PLN, według stanu na 31 grudnia 2006 roku wynosiła 294 838 tys. PLN.

Nominalna wartość papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie kredytu lombardowego w NBP wynosiła 225 000 tys. PLN.

Grupa utrzymuje również w Banku Centralnym środki stanowiące rezerwę obowiązkową zgodnie z wymogami przepisów prawnych. Środki te nie mogą być wykorzystywane do finansowania bieżącej działalności Grupy.

Jako zabezpieczenie programu sekurytyzacji ustanowiono zastaw rejestrowy na części aktywów Grupy. Przedmiotem zastawu rejestrowego jest zbiór rzeczy ruchomych stanowiących całość gospodarczą, na który składają się:

- samochody stanowiące obecnie przedmioty leasingu w umowach leasingu zawieranych przez Grupę, wierzytelności z których zostały sprzedane w ramach sekurytyzacji,
- dodatkowe rzeczy ruchome w postaci wyposażenia biurowego i komputerów.

2.38 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Jednostki powiązane z Grupą to:

Jednostka dominująca najwyższego szczebla - Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG.

Jednostki dominujące pośredniego szczebla - Raiffeisen International Beteiligungs GmbH 100% udziałów w tej spółce posiada Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG, Cembra Beteiligungs GmbH, 100% udziałów w tej spółce posiada Raiffeisen International Beteiligungs GmbH.

Jednostka dominująca wobec Banku - Raiffeisen International Bank-Holding AG, 68,5 % akcji tej spółki jest własnością Cembra Beteiligungs GmbH; 31,5 % akcji znajduje się w wolnym obrocie.

Jednostki zależne wobec Banku - Raiffeisen Factoring Polska S.A., Raiffeisen Leasing Polska S.A., Telpol 3 S.A.

Pozostałe jednostki - pozostałe jednostki powiązane – podmioty kontrolowane przez Raiffeisen International Bank-Holding AG oraz Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG.

W ramach zwykłej działalności operacyjnej przeprowadzono pewną liczbę transakcji bankowych z podmiotami powiązanymi. Obejmują one przede wszystkim kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych. Transakcje te oparte są o warunki i zasady rynkowe

Wartości transakcji z podmiotami powiązanymi, salda poszczególnych pozycji bilansu na koniec roku oraz związane z nimi koszty i przychody za rok obrotowy przedstawiają się następująco:

	Członkowie organu zarządzającego i kluczowy personel kierowniczy	
	2007	2006
Kredyty	619	624
Przychody z tytułu odsetek	9	12

Kredyty udzielone członkom organu zarządzającego i kluczowemu personelowi kierowniczemu oparte są o warunki i zasady rynkowe.

	Członkowie organu zarządzającego i kluczowy personel kierowniczy	
	2007	2006
Wynagrodzenie krótkoterminowe organu zarządzającego	19 151	9 891

Listę Członków Zarządu Jednostki Dominującej zaprezentowano na tytułowej stronie niniejszego sprawozdania finansowego.

	Jednostki dominujące		Pozostałe jednostki	
	2007	2006	2007	2006
Kredyty i pożyczki	0	0	0	127 829
Lokaty międzybankowe	309 105	1 290 579	7 801	7 603
Rachunki Nostro i inne rachunki bieżące	30 823	0	10 300	29 446
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	115 808	17 583	683	94
Inne aktywa	0	0	371	0
Depozyty międzybankowe	726 696	460	0	0
Rachunki Loro i inne rachunki bieżące	15 799	122 007	15 769	15 020
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	38 772	17 821	313	233
Inne pasywa	107	0	2637	14
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji	0	0	640211	640386
Rezerwy na zobowiązania	379	0		53
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym pożyczki podporządkowane)	1 826 565	405 611	0	0
Przychody odsetkowe	26 044	26 408	1 806	28 083
Koszty odsetkowe	-71 090	-10 814	-37884	-5 134
Przychody prowizyjne	1 777	1 262	2 061	1 220
Koszty prowizyjne	-625	-2 939	-2399	-30
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	5 426	102	0	-148
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-147	-129	1469	611
Ogólne koszty administracyjne	-1 242	-2 933	-6 661	-5 577
Gwarancje i kredytywy	451 012	115 205	39 357	697
Linie kredytowe	49 601	0	28 656	0

2.39 Przejęcia i zbycia

W lipcu 2007 roku Grupa zakupiła 29 850 sztuk akcji Polish Real Estate Investment Ltd., w cenie 335 EUR za 1 akcję. Łączna wartość inwestycji wynosi 10 mln EUR, i stanowi 5,93% udziału w kapitale Spółki. Dodatkowo w ramach tej transakcji Grupa nabyła trzyletnie obligacje zamienne na akcje w kwocie 20 mln EUR. Obligacje są prezentowane jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Cena ustalona na moment ewentualnej konwersji wynosi 385 EUR za 1 akcję. Oprocentowanie obligacji to jednoroczny Euribor plus 2,75%. W momencie wykorzystania opcji konwersji obligacje stają się zerokuponowe.

Grupa nie dokonuje wyceny transakcji kapitałowej z uwagi na brak aktywnego rynku oraz brak informacji, które umożliwiłyby wiarygodne określenie jej wartości godziwej, w związku z tym wycena transakcji dokonywana jest w cenie nabycia, z uwzględnieniem ewentualnej utraty wartości.

Wycena obligacji zamiennych na akcje, z uwagi na brak możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej, dokonywana jest również według kosztu zakupu z uwzględnieniem utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2007 nie utworzono żadnego odpisu z tytułu utraty wartości w odniesieniu do transakcji kapitałowej ani obligacji zamiennych

W 2006 roku Grupa zakupiła 18 akcji Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication po 2 440 EUR za sztukę. Jednocześnie zakończony został proces likwidacji Centrum Zaufania i Certyfikacji Contrast S. A. Grupa otrzymała zwrot w wysokości 16 tys. PLN za akcje spółki.

2.40 Sekurytyzacja należności Grupy

W 2006 roku przeprowadzona została syntetyczna sekurytyzacja aktywów dotycząca portfela kredytów dla klientów korporacyjnych. Transakcja sekurytyzacyjna polegała na zawarciu umowy pozabilansowej transakcji kredytowej pomiędzy Grupą a KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau), w celu przeniesienia wszystkich ryzyk kredytowych związanych z kredytami w sekurytyzowanym portfelu. Pierwotna wartość aktywów i zobowiązań objętych sekurytyzacją wynosiła około 250 mln EUR, wartość portfela zmienia się z częstotliwością miesięczną i może wahać się od 270 mln EUR do 225 mln EUR, co stanowiło ok. 9.5 % wartości portfela kredytowego (kredyty dla klientów sektora niefinansowego) – według stanu na koniec 2006 roku.

Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań objętych tą transakcją na dzień na koniec roku 2007 wynosi 238 mln EUR. Główną korzyścią przedmiotowej transakcji jest transfer oczekiwanych i nieoczekiwanych strat kredytowych, czego miernikiem jest redukcja regulacyjnego wymogu kapitałowego, oraz brak rozpoznania utraty wartości na aktywach wchodzących w skład portfela.

W 2006 roku Grupa rozpoczęła również program sekurytyzacji wierzytelności z tytułu umów leasingu. W trakcie trzyletniego okresu rewolwingowego Grupa może sprzedawać niewymagalne na dzień sprzedaży wierzytelności wynikające z umów leasingowych do łącznej wartości 640 mln PLN. W styczniu 2008 r. podwyższono limit sprzedanych wierzytelności do 1 mld PLN.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Zależnej w dniu 11 stycznia 2006 r. uchwałą nr 1/2006 wyraziło zgodę na ustanowienie przez Jednostkę zastawu rejestrowego w ramach projektu sekurytyzacji wierzytelności leasingowych. Przedmiotem zastawu rejestrowego jest zbiór rzeczy ruchomych stanowiących całość gospodarczą, na który składają się:

- samochody stanowiące obecnie lub w przyszłości przedmioty leasingu w umowach leasingu zawieranych przez Grupę, wierzytelności z których zostały sprzedane w ramach sekurytyzacji,
- dodatkowe rzeczy ruchome w postaci wyposażenie biurowego i komputerów.

Szczegółowe informacje należności objętych sekurytyzacją według stanu na 31 grudnia 2007 roku prezentuje poniższe zestawienie:

Typ aktywów objętych transakcją sekurytyzacji	Rodzaj transakcji	Wartość transakcji 2007	Wartość transakcji 2006	Kwota ryzyka pozostająca w Grupie 2007	Kwota ryzyka pozostająca w Grupie 2006
Należności kredytowe	Syntetyczna	851 924	1 034 189	0	0
Należności kredytowe klientów indywidualnych	NPL – sprzedaż wierzytelności	17 373	0	0	0
Należności z tytułu umów leasingu	Sprzedaż wierzytelności	640 179	640 384	0	0
Razem:		1 509 476	1 674 573	0	0

2.41 Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego

W przypadku leasingu operacyjnego gdzie Grupa jest leasingobiorcą, minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach niezbywalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	2007	2006
Poniżej 1 roku	5 937	9 200
Od roku do 5 lat	91 176	59 470
Powyżej 5 lat	203 909	145 940
Razem:	301 022	214 610

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego Grupy wyniosły na koniec 2007 roku 5 429 tys. PLN, natomiast na koniec 2006 roku 10 669 tys. PLN.

Umowy leasingu operacyjnego, w przypadku których Grupa jest leasingodawcą, kalkulowane są na warunkach finansowych nieodbiegających od warunków innych umów leasingu. Podstawowe różnice wynikają z wyłączenia obowiązku spłaty przez korzystającego wartości rezydualnej. Korzystający nie nabywa prawa do zakupu przedmiotu po zakończeniu umowy leasingu za cenę odbiegającą od ceny rynkowej określonej na dzień zakupu. Spółka weryfikuje cenę rynkową w oparciu o wycenę rzeczoznawcy oraz zebrane oferty.

Okres umów leasingu operacyjnego jest nie dłuższy niż 3/4 okresu ekonomicznej użyteczności przedmiotu leasingu. Do sumy opłat nie zalicza się wartości rezydualnej - suma zdyskontowanych opłat jest niższa niż wartość rynkowa przedmiotu leasingu na dzień zawarcia umowy leasingu.

Wartość brutto środków trwałych oddanych w leasing operacyjny:

Nazwa	Wartość początkowa 01.01.2007	Zwiększenia w ciągu roku	Zmiana klasyfikacji	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa 31.12.2007
Grunty	3 505	0	-3 505	0	0
Budynki, lokale	0	0	474	0	474
Urządzenia techniczne i maszyny	1 652	0	0	0	1 652
Środki transportu	25 115	2 785	-3 776	-4 996	19 128
Pozostałe środki trwałe	0	85	378	0	463
Razem:	30 272	2 870	-6 429	-4 996	21 717

Umorzenie	Wartość początkowa 01.01.2007	Zwiększenia w ciągu roku	Zmiana klasyfikacji	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa 31.12.2007
Budynki, lokale	0	13	26	0	39
Urządzenia techniczne i maszyny	318	466	0	0	784
Środki transportu	10 336	4 094	-431	-3 648	10 351
Pozostałe środki trwałe	0	115	24	0	139
Razem:	10 654	4 688	-381	-3 648	11 313

Wartość netto środków trwałych oddanych w leasing operacyjny:

	2007
Grunty	0
Budynki, lokale	435
Urządzenia techniczne i maszyny	868
Środki transportu	8 777
Pozostałe środki trwałe	324
Razem:	10 404

Suma przyszłych minimalnych opłat z leasingu operacyjnego po dniu bilansowym:

Przychody	2007		
	Od podmiotów powiązanych z Grupą	Od podmiotów pozostałych	Razem
Do 1 roku	459	3 446	3 905
Powyżej 1 roku	354	1 892	2 246
Razem:	813	5 338	6 151

Nazwa	Wartość początkowa 01.01.2006	Zwiększenia w ciągu roku	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa 31.12.2006
Grunty	524	2 981	0	3 505
Urządzenia techniczne i maszyny	1 181	471	0	1 652
Środki transportu	18 670	8 802	-2 357	25 115
Razem:	20 375	12 254	-2 357	30 272

Umorzenie	Wartość początkowa 01.01.2006	Zwiększenia w ciągu roku	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa 31.12.2006
Urządzenia techniczne i maszyny	35	283	0	318
Środki transportu	6 484	4 532	-680	10 336
Razem:	6 519	4 815	-680	10 654

Wartość netto środków trwałych oddanych w leasing operacyjny:

	2006
Grunty	3 505
Urządzenia techniczne i maszyny	1 334
Środki transportu	14 779
Razem:	19 618

Suma przyszłych minimalnych opłat z leasingu operacyjnego po dniu bilansowym

Przychody	2006
Do 1 roku	3 820
Powyżej 1 roku	3 755
Razem:	7 575

2.42 Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia, mające wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy.

2.43 Ważniejsze oszacowania w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są na doświadczeniach historycznych i innych czynnikach, w tym oczekiwaniach co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu.

Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów.

Grupa planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel.

Metodologia i założenia na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny (np. modele), metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod.

Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Wartość godziwa inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności jest szacowana na podstawie cen rynkowych obowiązujących w dniu bilansowym bez uwzględnienia kosztów transakcyjnych. Jeżeli ceny rynkowe są niedostępne, to wartość godziwa szacowana jest za pomocą modeli wyceny lub metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

3. Zarządzanie ryzykiem

3.1 Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. opiera swoje podejście do zarządzania ryzykiem na umiejętności identyfikacji, pomiaru oraz zarządzaniu ryzykiem. Grupa kieruje się zasadą, że efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka jest oparty na trzech, dopasowanych elementach:

- strukturze organizacyjnej – obejmującej podział zadań i kompetencji, w tym wyraźne wskazania funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania i kontroli ryzyka.
- metodach monitoringu, pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiących warunek prawidłowej identyfikacji przez Grupę ponoszonego ryzyka.
- działaniach skoncentrowanych w wykorzystaniu nowoczesnych technik zabezpieczania i transferu ryzyka w celu dostosowania rodzaju i profilu ryzyka podejmowanego przez Grupę do apetytu na ryzyko wyrażonego w przyjętych planach strategicznych.

Struktura organizacyjna

Zarządzanie i kontrola ryzyka stanowi w Grupie proces, który przebiega na trzech zasadniczych poziomach:

1. Decyzji podejmowanych przez Radę Nadzorczą, oraz Zarząd Jednostki Dominującej w ramach systemu komitetów ryzyka:
 - Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny przede wszystkim za zatwierdzanie zasad zarządzania ryzykiem w odniesieniu do ogólnej zdolności Grupy do podejmowania ryzyka, alokację kapitału do poszczególnych obszarów ryzyka oraz monitorowanie realizacji przyjętej strategii zarządzania aktywami i pasywami Grupy,
 - Komitet Sterujący Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym odpowiedzialny za zatwierdzanie zasad oraz monitorowanie realizacji polityki i strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - System Komitetów Kredytowych odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji kredytowych w ramach przyznanych kompetencji.
2. Kontroli realizowanej przez pion zarządzania ryzykiem, tj. Departamenty Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, Departament Zarządzania Ryzykiem.
3. Operacyjnego zarządzania ryzykiem – realizowanego na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych podejmujących ryzyko.

Podstawowym założeniem przyjętym przy konstruowaniu systemu zarządzania i kontroli ryzyka jest rozdzielenie jednostek organizacyjnych kontrolujących ryzyko od jednostek biznesowych, a więc podejmujących ryzyko, co zostało odzwierciedlone w strukturze organizacyjnej Grupy

Proces zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu utrzymywanie kapitału na poziomie adekwatnym do profilu ryzyka działalności Grupy, oraz zwiększanie rentowności Grupy i jej wartości dla akcjonariuszy.

Proces zarządzania kapitałem w Grupie jest zgodny z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami. W procesie liczenia wymogów kapitałowych obliczany jest wymóg regulacyjny, oraz wymóg związany z wewnętrznym procesem zarządzania kapitałem (ICAAP). Polityka zarządzania kapitałem zatwierdzana jest przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który ustala minimalną wartość kapitału, jaką Grupa powinna utrzymywać (obecnie 9%), oraz zatwierdza mechanizmy alokacji kapitału do poszczególnych linii biznesowych. Monitorowanie wykorzystania kapitału przez linie, oraz optymalizacja wykorzystania kapitału poprzez wdrażanie zaawansowanych metod obliczania wymogu wykonywana jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem. Podstawowym źródłem kapitału w Grupie jest kapitał pierwszej kategorii wspomagany przez pożyczki podporządkowane. Kapitał pierwszej kategorii wynosił na koniec 2007 roku 1 272,8 mln PLN, a kapitał drugiej kategorii 374 mln PLN.

Główne zmiany wartości kapitału, jakie miały miejsce podczas 2007 roku, to zaliczenie na poczet kapitału wyniku finansowego z roku 2006 - 199 mln PLN, oraz rozpoczęcie amortyzacji długu podporządkowanego w wysokości 26 mln PLN.

W ciągu 2007 roku Grupa spełniała wymogi regulacyjne dotyczące zarządzania kapitałem.

Poniższe zestawienie prezentuje wymóg kapitałowy dla poszczególnych rodzajów ryzyka:

Rodzaj ryzyka	Wymóg kapitałowy wyliczony zgodnie z wymogami KNB 2007	Wymóg kapitałowy wyliczony zgodnie z wymogami KNB 2006
Ryzyko Kredytowe i Kontrahenta	1 363 128	1 055 351
Ryzyko Rynkowe	18 726	1 033
Ryzyko Operacyjne	0	0
Suma regulacyjnych wymogów kapitałowych	1 381 854	1 056 384
Suma wymogów kapitałowych wyznaczonych z wykorzystaniem modelu wewnętrznego	0	0
Łączny wymóg kapitałowy	1 381 854	1 056 384
Wartość funduszy własnych	1 646 806	1 493 611
Współczynnik adekwatności kapitałowej	9,53%	11,32%

Współczynnik adekwatności kapitałowej wyliczany jest w oparciu o Uchwały Komisji Nadzoru Bankowego (KNB) numer: 1/2007, 2/2007, 3/2007 z 13 marca 2007 roku.

3.2 Ryzyko kredytowe

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego Grupy.

W celu zapewnienia niezależności ocen ryzyka kredytowego i jakości portfela Grupy wprowadzony został podział odpowiedzialności pomiędzy pionami biznesowymi i pionami zarządzania ryzykiem kredytowym.

Pion zarządzający ryzykiem kredytowym jest odpowiedzialny m.in. za zarządzanie i monitoring portfela kredytowego Grupy, zarządzanie limitami kredytowymi w systemie bankowym, jakość stosowanych procedur oraz zapewnienie właściwego stosowania zatwierdzonych przez Grupę standardów procesu kredytowego. Do zadań Pionu należy również monitorowanie i analiza rezerw celowych na ryzyko kredytowe.

W ramach Pionu wykonywane są także funkcje zarządzania portfelem kredytów zagrożonych. Grupa stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego wiążącego się z przyznaniem danemu klientowi kredytu lub innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym oraz stopień akceptowalności tego ryzyka. Procedury te są uzgadniane ze standardami obowiązującymi w Grupie RZB.

Wiarygodność kredytowa klienta jest oceniana w ramach systemu ratingowego w celu przyporządkowania klienta do jednej z kategorii ratingowych. Kategoria ratingowa ustalana jest na podstawie analizy czynników ilościowych (roczne i międzyokresowe sprawozdania finansowe), czynników jakościowych oraz informacji dodatkowych, stanowiących sygnały ostrzegawcze. Kategoria ratingowa ma wpływ na określenie standardowych kosztów ryzyka i jest ważnym parametrem w zarządzaniu portfelem kredytowym Grupy.

Grupa dokonuje również oceny ryzyka związanego z przeznaczeniem kredytu i zdolności klienta do obsługi zadłużenia, w tym przede wszystkim na podstawie generowanych przez klienta nadwyżek finansowych. Grupa udziela kredytów klientom charakteryzującym się wysoką wiarygodnością kredytową. Jednakże mając na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Grupa dąży do zawierania umów zabezpieczeń, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych umów kredytowych.

Obowiązujący w Grupie system monitorowania obejmuje zarówno monitoring ryzyka indywidualnego, tj. związanego z danym klientem, jak i ryzyka portfela kredytowego. W odniesieniu do indywidualnego klienta monitorowaniu podlega jego sytuacja ekonomiczno-finansowa, przebieg wykorzystania i spłaty kredytu, ustanowione zabezpieczenia oraz powiązania kapitałowo-organizacyjne klienta. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka. Stosowane przez Grupę procedury monitorowania ryzyka kredytowego obejmują również zasady monitorowania ustanowionych zabezpieczeń. W ramach monitoringu przeprowadzane są okresowe przeglądy zabezpieczeń. Zakres i częstotliwość tych przeglądów uzależniona jest od rodzaju przedmiotu zabezpieczenia i obejmuje: wartość zabezpieczenia i jej zmiany w okresie od ostatniego przeglądu, prawidłowość, kompletność i ważność dokumentów związanych z ustanowionym zabezpieczeniem oraz dokumentów ubezpieczeniowych dotyczących zabezpieczeń rzeczowych (przegląd polis ubezpieczeniowych, sposobów ich opłacania, terminy ważności).

Grupa posiada jasny i przejrzysty system kompetencji kredytowych zbudowany na wielostopniowym systemie komitetów kredytowych o różnych ściśle określonych kompetencjach. Każda osoba zaangażowana w proces podejmowania decyzji odpowiada za ryzyko i zwrot na transakcji będącej przedmiotem decyzji.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe wynika głównie z prowadzonej działalności kredytowej, oraz w mniejszym stopniu ze sprzedaży i operacji w ramach portfela handlowego, instrumentów pochodnych oraz udziału w transakcjach płatniczych i rozliczeniach papierów wartościowych na rachunek Grupy oraz na rachunek klientów Grupy.

W celu kontroli ryzyka portfela kredytowego w zakresie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat (kapitału i poziomu rezerw celowych), Grupa określa limity koncentracji ryzyka kredytowego dla potrzeb kontroli wewnętrznej i zarządza ekspozycją na ryzyko w ramach tych limitów poprzez regularny system monitorowania.

Limity akceptowanego przez Grupę poziomu ryzyka kredytowego są zatwierdzane przez Zarząd Grupy.

Struktura limitów obowiązująca w Grupie:

Limity walutowe i płynnościowe

- Limit dotyczący maksymalnego przyrostu aktywów długoterminowych,
- Limit dotyczący udziału należności walutowych w portfelu kredytowym Grupy.

Limity branżowo - geograficzne

- Limit koncentracji kredytowej w odniesieniu do branż gospodarki,
- Limit koncentracji geograficznej.

Limity jakościowe portfela

- Limit dotyczący maksymalnej niezabezpieczonej ekspozycji portfela kredytowego,
- Limit maksymalnej ekspozycji kredytowej dla grupy klientów z ratingiem z przedziału 4,0 – 5,0 i bez ratingu (odrębnie dla portfela dużych, oraz małych i średnich przedsiębiorstw),
- Limity dotyczące finansowania rynku nieruchomości.

Limity wynikające z przepisów artykułu 71 Prawa bankowego

- Limit koncentracji kredytowej względem pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy (włączając banki i brokerów) podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dzienne limity ryzyka dostaw dotyczące pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Kwotę, która najlepiej odzwierciedla maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia jakichkolwiek elementów ograniczających skutki ryzyka kredytowego takich jak: posiadane zabezpieczenia, oraz inne elementy powodujące poprawę warunków kredytowania (np. porozumienia dotyczące rozliczania w kwocie netto, niekwalifikujące się do kompensaty, zgodnie z MSR 32), prezentuje poniższe zestawienie:

Nazwa ekspozycji	2007	2006
	Kwota ekspozycji*	Kwota ekspozycji*
Łączna kwota ekspozycji bilansowej i pozabilansowej brutto z podziałem na klasy ekspozycji	24 142 222	20 682 416
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	1 195 307	685 356
Ekspozycje wobec instytucji finansowych (banków)	672 875	2 730 814
Ekspozycje wobec przedsiębiorców, w tym:	18 365 567	14 426 222
Ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego	2 007 816	146 684
Ekspozycje wobec małych i średnich przedsiębiorstw	1 858 319	1 326 277
Ekspozycje detaliczne ogółem i w podziale wg kategorii ekspozycji:	3 846 345	2 837 522
Odnawialne ekspozycje detaliczne	503 171	396 302
Pozostałe ekspozycje detaliczne	3 343 174	2 441 220
Ekspozycje kapitałowe	40 581	2 502
Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi (obligacje korporacyjne)	21 547	0

*Ekspozycja składa się z pozycji bilansowych, pozabilansowych oraz udziałów i obligacji korporacyjnych.

Czynności podejmowane w zakresie zabezpieczeń mają na celu należyte zabezpieczenie interesu Grupy, w tym ustanowienie zabezpieczenia dającego możliwie najwyższy poziom odzysku wierzytelności w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych. Stąd zabezpieczenia nie różnią się pomiędzy kredytami obsługiwany terminowo i przeterminowanymi, oraz ze stwierdzoną utratą wartości i bez utraty. Polityka w zakresie prawnych zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych Grupy. Przyjmowane przez Grupę zabezpieczenia ograniczające skutki ryzyka kredytowego to:

- hipoteka na nieruchomości mieszkalnej,
- hipoteka na nieruchomości komercyjnej,
- zastaw na aktywach trwałych,
- zastaw na przedsiębiorstwie,
- zabezpieczenia płynne (gotówka, dłużne papiery wartościowe),
- gwarancje bankowe,
- gwarancje skarbu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
- gwarancje korporacyjne,

- potwierdzone cesje wierzytelności,
- spłaty własne (tylko dla części nie pokrytej zabezpieczeniami),
- Polisa Coface w przypadku faktoringu z ubezpieczeniem.

Normy i limity wynikające z przepisów Prawa Bankowego - artykułu 71 Ustawy Prawo Bankowe oraz maksymalne dopuszczalne limity kwot wynikające z ww. przepisów

Zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe suma wierzytelności Grupy oraz udzielonych przez Grupę zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć limitu koncentracji wierzytelności, który wynosi:

- 20% funduszy własnych Grupy - w przypadku, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do Grupy podmiotem dominującym lub zależnym albo jest podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec Grupy, z zastrzeżeniem art. 79 ust. 3,
- 25% funduszy własnych Grupy - w przypadku, gdy podmioty te nie są podmiotami powiązanymi z Grupą, w sposób określony w pkt 1.

Wartości dopuszczalnych limitów na dzień 31 grudnia 2007 roku kształtowała się na poziomie:

Limit koncentracji zaangażowania względem podmiotów niepowiązanych organizacyjnie lub kapitałowo z Grupą (25%):	411 701
Limit koncentracji zaangażowania względem podmiotów powiązanych organizacyjnie lub kapitałowo z Grupą (20%):	329 361

Wartość kapitału regulacyjnego do wyliczania współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2007 roku wynosiła 1 646 806 tys. PLN

	Kwota wymogu kapitałowego 2007	Kwota wymogu kapitałowego 2006
Ryzyko kredytowe	1 337 371	1 042 297
Ryzyko rynkowe	18 726	1 033
Ryzyko kontrahenta	25 757	13 054
Razem:	1 381 854	1 056 384

Wymogi z tytułu innych ryzyk wyniosły 0 PLN.

Zestawienie klientów Grupy, których suma ekspozycji przekroczyła 10% funduszy własnych Grupy

Ekspozycje kredytowe przekraczające wartość 10% funduszy własnych Grupy zostały przygotowane w oparciu o zaangażowania względem pojedynczego klienta, oraz grup kapitałowych.

2007				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania w tys. PLN	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	320 931	Grupa	19,49%
2	Kredytobiorca 2	188 759	Podmiot	11,46%
3	Kredytobiorca 3	179 182	Podmiot	10,88%
4	Kredytobiorca 4	175 350	Grupa	10,65%
5	Kredytobiorca 5	174 251	Grupa	10,58%
6	Kredytobiorca 6	166 134	Podmiot	10,09%

2006				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania w tys. PLN	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	293 929	Grupa	19,68%
2	Kredytobiorca 2	230 910	Grupa	15,46%
3	Kredytobiorca 3	178 765	Grupa	11,97%
4	Kredytobiorca 4	166 717	Podmiot	11,16%
5	Kredytobiorca 5	157 895	Grupa	10,57%
6	Kredytobiorca 6	157 836	Podmiot	10,57%
7	Kredytobiorca 7	151 810	Grupa	10,16%
8	Kredytobiorca 8	150 999	Grupa	10,11%

Zestawienie należności bilansowych analizowanych pod kątem utraty wartości indywidualnie i grupowo z podziałem na poszczególne sektory klientów kredytobiorców, prezentując poniższe zestawienia:

2007	Należności analizowane indywidualnie wartość ekspozycji	Należności analizowane grupowo wartość ekspozycji	Należności razem wg wartości bilansowej
Należności z rozpoznaną utratą wartości	444 737	0	444 737
Klienci indywidualni	87 898	0	87 898
Klienci MIKRO	3 836	0	3 836
Duże przedsiębiorstwa	241 265	0	241 265
Małe i średnie przedsiębiorstwa	111 147	0	111 147
Sektor publiczny	591	0	591
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	193 315	14 317 589	14 510 904
Klienci indywidualni	0	1 145 879	1 145 879
Klienci MIKRO	0	2 192 440	2 192 440
Duże przedsiębiorstwa	128 178	9 255 808	9 383 986
Małe i średnie przedsiębiorstwa	18 637	1 537 194	1 555 831
Sektor publiczny	46 500	186 268	232 768
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	45 264	1 737 879	1 783 143
Klienci indywidualni	0	734 386	734 386
Klienci MIKRO	0	21 778	21 778
Duże przedsiębiorstwa	19 389	744 577	763 966
Małe i średnie przedsiębiorstwa	12 392	233 638	246 030
Sektor publiczny	13 483	3 500	16 983
Razem:	683 316	16 055 468	16 738 784

2006	Należności analizowane indywidualnie wartość ekspozycji	Należności analizowane grupowo wartość ekspozycji	Należności razem wg wartości bilansowej
Należności z rozpoznaną utratą wartości	384 924	0	384 924
Klienci indywidualni	83 429	0	83 429
Klienci MIKRO	631	0	631
Duże przedsiębiorstwa	221 936	0	221 936
Małe i średnie przedsiębiorstwa	78 337	0	78 337
Sektor publiczny	591	0	591

Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	75 777	11 748 713	11 824 490
Klienci indywidualni	305	1 106 446	1 106 751
Klienci MIKRO	0	1 457 671	1 457 671
Duże przedsiębiorstwa	62 347	7 815 854	7 878 201
Małe i średnie przedsiębiorstwa	13 125	1 160 097	1 173 222
Sektor publiczny	0	208 645	208 645
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	24 870	539 163	564 033
Klienci indywidualni	10 071	298 339	308 410
Klienci MIKRO	0	631	631
Duże przedsiębiorstwa	7 592	163 144	170 736
Małe i średnie przedsiębiorstwa	7 207	77 049	84 256
Sektor publiczny	0	0	0
Razem:	485 571	12 287 876	12 773 447

Poniższa tabela prezentuje informację o jakości kredytowej aktywów finansowych, które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości. Jakość przedstawiono wykorzystując wewnętrzne ratingi stosowane przez Grupę. Grupa stosuje trzy skale wewnętrznych ratingów:

- pierwszy rating dotyczy klientów korporacyjnych oraz SME i jest określony w 10 stopniowej skali (co pół stopnia) od 0 do 5,0 (gdzie 0 oznacza brak ryzyka niespłacenia, a 5 – utratę wartości);
- drugi rating dotyczy projektów inwestycyjnych i jest określony w skali od 6,1 do 6,5 (gdzie 6,1 oznacza znikome ryzyko niespłacenia, a 6,5 - utratę wartości);
- trzeci rating przypisywany jest bankom, oddziałom zagranicznych instytucji kredytowych, instytucjom sektora finansowego oraz sektora publicznego i jest określony w skali od A1 do D (gdzie A oznacza minimalne ryzyko kredytowe, a D - utratę wartości).

Grupa nie przypisuje ratingów klientom indywidualnym, oraz klientom MIKRO – te ekspozycje prezentowane są jako NR (non-rated).

2007 (w tys. PLN)										
Nazwa	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców w tym:	Ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego	Ekspozycje wobec małych i średnich przedsiębiorstw	Ekspozycje detaliczne ogółem i w podziale wg kategorii ekspozycji:	Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	Odnowialne ekspozycje detaliczne	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego wg klas ekspozycji	
Kwota ekspozycji*	2 360 776	851 911	12 459 199	1 935 216	2 930 362	1 982 540	838 912	469 151	17 654 426	
Wartość przyjętych zabezpieczeń	0	213 497	13 569 503	2 676 178	1 646 064	2 656 506	2 368 022	753	16 439 506	
0,5	0	164 270	0	0	0	0	0	0	164 270	
1	0	1 491	476 090	22040	111 008	0	0	0	477 581	
1,5	0	0	2 114 934	32597	289 838	0	0	0	2 114 934	
2	0	15	2 002 954	81 311	768 828	2 519	0	1 849	2 005 488	
2,5	0	223	1 801 341	32551	1 133 040	0	0	0	1 801 564	
3	0	1	2 284 768	218 729	223 348	408	0	383	2 285 177	
3,5	0	0	1 303 339	102 141	214 473	340	0	244	1 303 679	
4	0	0	464 159	17 252	96 305	72	0	72	464 231	
4,5	0	27 213	126 392	0	68 065	19 669	0	70	173 274	
5	0	0	24 158	0	16 138	43 811	0	0	67 949	
6,1	0	0	455 987	455 987	0	0	0	0	455 987	
6,2	0	0	603 733	601 875	0	39	0	39	603 772	
6,3	0	0	381 827	341 733	0	8	0	8	381 835	
6,4	0	0	29 000	29 000	0	0	0	0	29 000	
A1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
A2	0	71 792	0	0	0	0	0	0	71 792	
A3	0	339 429	93 822	0	0	0	0	0	433 251	
B1	2 360 776	115 124	69 139	0	0	0	0	0	2 545 039	
B2	0	11 837	57 361	0	0	0	0	0	69 198	
B3	0	0	3 847	0	0	0	0	0	3 847	
B4	0	108 070	94	0	0	0	0	0	108 164	
B5	0	1 865	0	0	0	0	0	0	1 865	
NR	0	10 581	166 254	0	9 319	1 915 674	838 912	466 486	2 092 509	

* ekspozycja dotyczy pozycji bilansowych, pozabilansowych oraz udziałów i obligacji korporacyjnych.

2006 (w tys. PLN)																			
Nazwa	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców w tym:	Ekspozycje wobec małych i średnich przedsiębiorstw	Ekspozycje detaliczne ogółem i w podziale wg kategorii ekspozycji:	Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	Odnawialne ekspozycje detaliczne	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego wg klas ekspozycji	Rozkład kwoty ekspozycji według klas ryzyka										
									Wartość przyjętych zabezpieczeń	0	1	2	3	4	5	6,1	6,2	6,3	6,4
Kwota ekspozycji*	1 519 706	2 705 412	9 603 577	1 395 914	2 560 341	528 432	362 671	16 389 036											
Wartość przyjętych zabezpieczeń	0	424 912	15 072 596	2 861 877	2 648 821	2 365 142	1 307	18 146 329											
0,5	0	0	0	0	0	0	0	0											
1	0	0	308 556	69 517	3 163	0	0	311 719											
1,5	0	0	1 278 002	227 989	1 531	0	0	1 279 532											
2	0	0	1 864 111	324 727	2 056	0	0	1 866 167											
2,5	0	0	1 370 836	264 432	1 842	0	0	1 372 678											
3	0	0	2 275 900	175 350	870	0	0	2 276 769											
3,5	0	0	1 452 681	174 208	1 850	0	0	1 454 530											
4	0	0	442 792	74 250	764	0	0	443 556											
4,5	0	0	118 362	57 427	2 862	0	0	121 224											
5	0	0	291	13	0	0	0	291											
6,1	0	0	1 935	0	0	0	0	1 935											
6,2	0	0	48 084	0	0	0	0	48 084											
6,3	0	0	37	0	0	0	0	37											
6,4	0	0	0	0	0	0	0	0											
A1	0	0	0	0	0	0	0	0											
A2	0	420 332	0	0	0	0	0	420 332											
A3	0	1 664 315	0	0	0	0	0	1 664 315											
B1	741 994	232 486	114 927	0	0	0	0	1 089 407											
B2	0	30 131	58 911	0	0	0	0	89 042											
B3	0	1 736	1 932	0	0	0	0	3 668											
B4	0	238 420	0	0	0	0	0	238 420											
B5	0	4 457	0	0	0	0	0	4 457											
NR	777 712	113 535	266 222	28 002	2 545 404	528 432	362 671	3 702 873											

* ekspozycja dotyczy pozycji bilansowych, pozabilansowych oraz udziałów i obligacji korporacyjnych.

Opis ustanowionego zabezpieczenia, oraz innych elementów powodujących poprawę warunków kredytowania portfela prezentują poniższe zestawienia:

Nazwa	Całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe*	Całkowitą wartość ekspozycji zabezpieczona gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnym
2007		
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	0
Ekspozycje wobec instytucji finansowych (banków)	115 598	63 422
Ekspozycje wobec przedsiębiorców	3 008 571	1 620 202
Ekspozycje detaliczne	1 750 612	0
Ekspozycje kapitałowe	0	0
Pozycje sekurytyzacyjne	0	0
Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	0	0

*Uznane zabezpieczenia stanowią zabezpieczenia, które w ocenie Grupy pomniejszają ekspozycję na ryzyko dla celów kalkulacji rezerw.

Nazwa	Całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe	Całkowitą wartość ekspozycji zabezpieczona gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnym
2006		
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	0
Ekspozycje wobec instytucji finansowych (banków)	258 337	0
Ekspozycje wobec przedsiębiorców	2 122 490	432 621
Ekspozycje detaliczne	29 961	0
Ekspozycje kapitałowe	0	0
Pozycje sekurytyzacyjne	0	0
Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	0	0

Analizę wiekową aktywów bilansowych, które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości, prezentują poniższe zestawienia.

Rodzaj aktywów	Okres przeterminowania				
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku
2007					
Należności od banków	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	734 132	202	42	6	4
Należności od klientów MIKRO	16 543	3 647	612	240	736
Należności od dużych przedsiębiorstw	739 312	20 323	3 153	556	622
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	216 170	29 112	400	286	62
Należności od sektora publicznego	16 900	0	83	0	0
Razem:	1 723 057	53 284	4 290	1 088	1 424

Rodzaj aktywów	Okres przeterminowania				
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku
2006					
Należności od banków	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	268 477	38 159	1 461	313	0
Należności od klientów MIKRO	631	0	0	0	0
Należności od dużych przedsiębiorstw	149 430	15 843	1 519	2 565	1 379
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	49 997	25 973	5 858	1 620	808
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0
Razem:	468 535	79 975	8 838	4 498	2 187

Analizę składników aktywów bilansowych poddanych indywidualnej analizie, dla których utworzono rezerwy, oraz powiązanych z nimi zabezpieczeń prezentuje poniższe zestawienie:

Rodzaj aktywów	Zabezpieczenia				
	Aktywa bilansowe	Rezerwy na utratę wartości	Wartość przyjętych zabezpieczeń	Zabezpieczenia sprzedawalne	Zabezpieczenia niesprzedawalne
2007					
Należności od banków	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	87 898	76 571	11 043	11 043	0
Należności od klientów MIKRO	3 836	23 276	26 016	26 016	0
Należności od dużych przedsiębiorstw	388 832	142 969	142 722	142 722	0
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	142 176	15 465	29 816	29 110	706
Należności od sektora publicznego	60 574	591	0	0	0
Razem:	683 316	258 872	209 597	208 891	706

Rodzaj aktywów	Zabezpieczenia				
	Aktywa bilansowe	Rezerwy na utratę wartości	Wartość przyjętych zabezpieczeń	Zabezpieczenia sprzedawalne	Zabezpieczenia niesprzedawalne
2006					
Należności od banków	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	93 805	73 456	4 470	4 289	181
Należności od klientów MIKRO	631	15 077	43 493	43 491	2
Należności od dużych przedsiębiorstw	291 875	104 649	82 288	78 755	3 534
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	98 669	13 095	35 297	33 659	1 637
Należności od sektora publicznego	591	0	0	0	0
Razem:	485 571	206 277	165 548	160 194	5 354

Geograficzna koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie oraz koncentracja według branż

Wartość zaangażowania prezentowana w poniższych tabelach składa się z zaangażowania bilansowego i pozabilansowego oraz ekwiwalentu bilansowego transakcji pochodnych w odniesieniu do klientów korporacyjnych, detalicznych i banków. Wartość zaangażowania została zaprezentowana w wartości która nie uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego.

Nazwa	Ekspozycje ogółem	W tym:		Kwoty korekt wartości i rezerw
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Ekspozycje przeterminowane	
2007				
Łączna kwota ekspozycji bilansowych i pozabilansowych	24 890 900	444 736	1 783 142	295 961
POLSKA:	23 294 354	444 606	1 760 128	295 599
Województwo dolnośląskie	1 999 467	45 403	194 073	32 847
Województwo kujawsko-pomorskie	577 305	7 822	29 279	5 456
Województwo lubelskie	764 984	5 716	28 345	4 579
Województwo lubuskie	973 818	10 276	48 828	5 200
Województwo łódzkie	962 996	9 172	32 983	11 329
Województwo małopolskie	1 646 554	9 926	78 243	7 556
Województwo mazowieckie	6 682 702	131 743	741 569	110 651
województwo opolskie	139 709	4 605	10 740	2 049
Województwo podkarpackie	265 542	3 559	23 225	1 682
Województwo podlaskie	450 887	10 424	32 208	5 700
Województwo pomorskie	1 813 479	40 304	104 957	19 838
Województwo śląskie	2 216 334	80 919	80 308	33 181
Województwo świętokrzyskie	583 523	21 985	51 698	18 246
Województwo warmińsko-mazurskie	209 656	1 915	22 553	868
Województwo wielkopolskie	3 596 949	50 359	249 167	29 885
Województwo zachodniopomorskie	410 449	10 478	31 952	6 532
ZAGRANICA	1 596 546	130	23 014	362

Nazwa	Ekspozycje ogółem	W tym:		Kwoty korekt wartości i rezerw
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Ekspozycje przeterminowane	
2006				
Łączna kwota ekspozycji bilansowych i pozabilansowych	21 107 579	384 924	564 033	244 763
POLSKA:	20 913 351	384 797	562 069	244 369
Województwo dolnośląskie	1 353 832	43 871	56 364	22 329
Województwo kujawsko-pomorskie	535 356	6 312	17 488	4 727
Województwo lubelskie	572 189	7 049	39 661	3 577
Województwo lubuskie	756 879	7 556	52 304	4 998
Województwo łódzkie	729 917	7 212	33 637	8 363
Województwo małopolskie	1 110 379	9 791	45 063	4 897
Województwo mazowieckie	8 951 199	100 429	51 721	118 057
Województwo opolskie	84 804	3 038	7 982	1 718
Województwo podkarpackie	232 490	2 677	14 424	1 353
Województwo podlaskie	305 160	5 137	22 129	3 558
Województwo pomorskie	1 301 957	32 789	46 180	10 727
Województwo śląskie	1 439 192	73 250	56 724	19 511
Województwo świętokrzyskie	482 414	26 093	16 756	5 489
Województwo warmińsko-mazurskie	114 502	737	9 533	2 508
Województwo wielkopolskie	2 652 128	44 492	79 499	26 587
Województwo zachodniopomorskie	290 953	14 364	12 604	5 970
ZAGRANICA	194 228	127	1 964	394

Kod branży	Nazwa	łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego wg głównych grup EKD										Salda korekt wartości i rezerw						
		Ekspozycje ogółem	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	Ekspozycje detaliczne	Ekspozycje kapitałowe	Pozycje sekurytyzacyjne	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi								
2007																		
A	Rolnictwo łowiectwo leśnictwo	94 819	0	0	92 833	1 986	0	0	0	0	0	0	4 952	0	0	0	0	4 606
B	Rybnictwo	1 423	0	0	1 357	66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
C	Górnictwo	14 454	0	0	13 838	617	0	0	0	0	0	0	581	0	0	0	0	548
D	Przetwórstwo przemysłowe	5 895 887	0	0	5 857 083	38 804	0	0	0	0	0	0	190 086	0	0	0	0	89 831
E	Wytworzenie i zaspatywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	115 677	0	0	115 466	211	0	0	0	0	0	0	3 921	0	0	0	0	120
F	Budownictwo	1 131 034	0	0	1 066 061	26 879	38 094	0	0	0	0	0	18 778	0	0	0	0	12 074
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych , motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	3 634 389	0	0	3 557 830	76 559	0	0	0	0	0	0	57 078	0	0	0	0	49 142
H	Hotele i restauracje	118 574	0	0	111 463	7 111	0	0	0	0	0	0	710	0	0	0	0	736
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	766 220	0	0	737 233	28 987	0	0	0	0	0	0	22 901	0	0	0	0	11 429
J	Pośrednictwo finansowe	2 248 958	1 195 307	672 875	373 848	4 441	2 487	0	0	0	0	0	3 080	0	0	0	0	3 129

Raiffeisen Bank Polska S.A.
 Sprawozdanie finansowe wg MSSF, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007 r.

K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	1 632 266	0	0	1 606 435	25 831	0	0	13 474	0	10 353
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	757 718	0	0	757 718	0	0	0	591	0	592
M	Edukacja	28 131	0	0	26 467	1 663	0	0	147	0	154
N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	220 447	0	0	213 294	7 153	0	0	1 042	0	686
O	Działalność usługowa komunalna	208 887	0	0	205 834	3 052	0	0	36 719	0	17 024
P	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1 778 638	0	0	33 836	1 744 802	0	0	90 588	0	95 536
Q	Organizacje i zespoły eksterytorialne	25	0	0	25	0	0	0	88	0	0
Razem:		18 647 548	1 195 307	672 875	14 770 622	1 968 163	40 581	0	444 736	0	295 961

Kod branży	Nazwa	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego wg głównych grup EKD							Salda korekt wartości i rezerw				
		Ekspozycje ogółem	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	Ekspozycje detaliczne	Ekspozycje kapitałowe	Pozycje sekurytyzacyjne		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi		
2006													
A	Rolnictwo łowiectwo leśnictwo	105 380	0	0	104 284	1 096	0	0	10 732	0	0	0	4 357
B	Rybnictwo	969	0	0	969	0	0	0	0	0	0	0	0
C	Górnictwo	23 151	0	0	23 045	105	0	0	331	0	0	0	7
D	Przetwórstwo przemysłowe	4 300 043	0	0	4 282 498	17 544	0	0	145 256	0	0	0	72 274
E	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	170 792	0	0	170 660	132	0	0	2 738	0	0	0	137
F	Budownictwo	688 280	0	0	679 707	8 574	0	0	14 381	0	0	0	7 185
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych , motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	3 243 089	0	0	3 203 627	39 462	0	0	64 868	0	0	0	31 005
H	Hotele i restauracje	27 977	0	0	25 301	2 676	0	0	18 777	0	0	0	228
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	657 704	0	0	657 704	0	0	0	19 363	0	0	0	7 235
J	Pośrednictwo finansowe	3 690 511	685 356	2 730 814	269 867	1 972	2 502	0	3 982	0	0	0	2 939

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Sprawozdanie finansowe wg MSSF, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007 r.

K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	1 464 763	0	0	1 451 950	12 813	0	0	0	7 234	0	10 546
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	7 319	0	0	7 319	0	0	0	0	14 065	0	591
M	Edukacja	23 227	0	0	22 529	698	0	0	0	785	0	173
N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	187 162	0	0	178 266	8 896	0	0	0	14 077	0	12
O	Działalność usługowa komunalna	163 966	0	0	162 125	1 841	0	0	0	200	0	17 949
P	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1 437 531	0	0	34 751	1 402 780	0	0	0	68 135	0	90 126
Q	Organizacje i zespoły eksterytorialne	255	0	0	255	0	0	0	0	0	0	0
Razem:		16 192 120	685 356	2 730 814	11 274 857	1 498 590	2 502	0	0	384 924	0	244 763

Instrumenty pochodne

Grupa sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co, w odniesieniu do instrumentów pochodnych, stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Poziomem ekspozycji na to ryzyko kredytowe zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów, łącznie z potencjalną ekspozycją na ryzyko wynikające ze zmian na rynku.

Zwykle nie uzyskuje się zabezpieczeń w odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami, z wyjątkiem sytuacji, gdy Grupa wymaga od kontrahentów depozytów zabezpieczających.

Specjalne porozumienia ramowe

Grupa dodatkowo ogranicza ryzyko strat kredytowych zawierając specjalne porozumienia ramowe z kontrahentami, z którymi zawiera transakcje o znacznym wolumenie. Ryzyko kredytowe związane z tymi umowami jest zmniejszane poprzez specjalne zapisy w porozumieniu ramowym, pozwalające w przypadku naruszenia warunków umowy na rozliczenie z kontrahentem wszystkich transakcji w kwotach netto.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym

Głównym celem tych instrumentów jest zapewnienie dostępności środków dla klientów zgodnie z zapotrzebowaniem. Gwarancje i akredytywy "standby", stanowiące nieodwołalne zapewnienia, że Grupa spłaci zobowiązania klienta wobec osób trzecich, jeżeli klient nie będzie w stanie ich spłacić, są związane z takim samym ryzykiem, jak kredyty. Akredytywy dokumentowe i akredytywy typu listu kredytowego (CLC), które są pisemnymi zobowiązaniami Grupy wydanymi na rzecz klienta, upoważniającymi osoby trzecie do wypisywania czeków na Grupę do ustalonej kwoty na określonych warunkach, są zabezpieczone na dostawach towarów, których dotyczą, przez co związane są z mniejszym ryzykiem niż bezpośredni kredyt.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów, gwarancji i akredytyw. Jeżeli chodzi o ryzyko kredytowe z tytułu zobowiązań do udzielenia kredytu, Grupa jest potencjalnie narażona na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów.

Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów kredytowych. Grupa monitoruje okresy obowiązywania zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ w przypadku dłuższych okresów ryzyko kredytowe jest zazwyczaj większe.

3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wynika z otwartych pozycji w produktach procentowych, walutowych i kapitałowych, które narażone są na zmiany wartości na rynku. Grupa stosuje dla potrzeb konstrukcji limitów ryzyka metody symulacyjne, metody oparte na wartości punktu bazowego oraz metody oparte na wartości pozycji netto.

3.4 Ryzyko walutowe

Cele i zasady zarządzania ryzykiem walutowym

Ryzyko walutowe to ryzyko zmiany wartości poszczególnych instrumentów finansowych spowodowanych fluktuacjami kursów walutowych. Z uwagi na prowadzoną działalność, Grupa narażona jest na wpływ wahań kursowych na swoją sytuację finansową i przepływy pieniężne. Ryzyko walutowe rozumiane jako prawdopodobieństwo wystąpienia straty jest uzależnione od: zmienności kursów walutowych, niedopasowania należności i zobowiązań walutowych.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ustalenie obszarów ryzyka walutowego i podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ryzyka walutowego do akceptowanych przez Grupę rozmiarów.

W celu zarządzania ryzykiem walutowym Zarząd ustala limity poziomu ekspozycji na ryzyko dla poszczególnych walut oraz globalnie dla pozycji overnight, które są na bieżąco monitorowane.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu zmian kursów walut i relacji między należnościami a zobowiązaniami walutowymi na wynik finansowy, Grupa dostosowuje działalność do zewnętrznych i wewnętrznych norm ostrożnościowych. Limity wielkości ryzyka walutowego uzależnione są od kapitałów Grupy, jak również ściśle skorelowane z osiąganymi wynikami ekonomicznymi dla działalności walutowej.

Ponadto, dla potrzeb Nadzoru Bankowego wykorzystywana jest tzw. metoda podstawowa wyznaczająca dopuszczalne granice ekspozycji na ryzyko niedopasowania należności i zobowiązań walutowych (tzw. pozycja całkowita) w odniesieniu do funduszy własnych Grupy.

Raporty dzienne dotyczące pozycji walutowej Grupy obejmujące analizę działalności walutowej w kontekście przestrzegania obowiązujących norm ostrożnościowych oraz wyników ekonomicznych przedstawiane są dyrektorom jednostek organizacyjnych odpowiedzialnym za zarządzanie oraz kontrolę ryzyka oraz członkowi Zarządu nadzorującemu pion gospodarki pieniężnej.

Na dzień 31.12.2007 pozycja walutowa całkowita (długa) Grupy wynosiła 5 431 tys. PLN co stanowi 0,33% funduszy własnych Grupy. W związku z powyższym Grupa nie miała wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.

Pozycja walutowa Grupy w trzech podstawowych walutach była następująca:

USD – 0,774 tys. PLN,

EUR – 4 206 tys. PLN,

CHF - 0,110 tys. PLN.

Poniższa tabela przedstawia podział bilansu i pozabilansu Grupy według poszczególnych walut według stanu na dzień 31 grudnia 2007 i 2006 roku (w tys. PLN).

Luka bilansowa w danej walucie jest zamykana za pomocą pochodnych instrumentów finansowych, które są wykorzystywane przede wszystkim w celu obniżania narażenia Grupy na zmiany kursów walut.

Koncentracje aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

2007	EUR	USD	CHF	Pozostałe	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	3 258 589	392 912	1 529 269	201 360	5 382 130
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	3 454 274	816 771	584 301	149 937	5 005 283
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do otrzymania	6 532 743	8 429 554	338 625	539 153	15 840 075
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do wydania	6 332 852	8 006 469	1 283 703	589 351	16 212 375
Pozycja walutowa netto długa (+)	4 206	0	0	1 225	5 431
Pozycja walutowa netto krótka (-)	0	-774	-110	0	-884

2006	EUR	USD	CHF	Pozostałe	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	2 960 585	857 531	1 298 797	170 601	5 287 514
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	2 873 039	880 803	359 122	158 426	4 271 390
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do otrzymania	4 190 466	5 692 808	10 258	93 808	9 987 340
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do wydania	4 276 432	5 669 055	949 217	105 749	11 000 453
Pozycja walutowa netto długa (+)	1 580	481	716	234	3 011
Pozycja walutowa netto krótka (-)	0	0	0	0	0

Polityka Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym zakłada posiadanie zamkniętej pozycji walutowej. Grupa nie prowadzi wyodrębnionych portfeli handlowych w zakresie przeprowadzania transakcji walutowych. Ryzyko walutowe jest niematerialne – wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wynosi 0 PLN. W związku z powyższym Grupa w procesie zarządczym nie stosuje metod symulacyjnych, oraz wartości zagrożonej.

3.5 Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej

Cele i zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest spowodowane tym, że możliwe zmiany stóp procentowych na rynku mogą mieć wpływ na przyszłe przepływy pieniężne lub też na wartość godziwą posiadanych przez Grupę instrumentów finansowych.

Identyfikacja obszarów, w których Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej oraz kształtowanie struktury bilansu i zobowiązań pozabilansowych w sposób pozwalający na maksymalizację wartości aktywów netto oraz wyniku odsetkowego są głównymi celami zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Dla celów oceny ryzyka stóp procentowych Grupa wykorzystuje następujące metody:

dla księgi bankowej:

- metodologię analizy luki stóp procentowych,
- metodę głównych składowych,

natomiast dla księgi handlowej:

- metodę wartości punktu bazowego BpV.

Analiza luki pozwala na ocenę wrażliwości dochodów odsetkowych netto na zmiany rynkowych stóp procentowych. Grupa wykorzystuje analizę Monte Carlo do przeprowadzania testów warunków skrajnych przyjmując założenie o nagłym szokowym przesunięciu się krzywych dochodowości. Analiza luki uzupełniana jest analizą wrażliwości na zmianę kształtu krzywych dochodowości z wykorzystaniem analizy głównych składowych.

Metodologia wartości punktu bazowego (BpV) ocenia wrażliwość wartości utrzymywanych pozycji na zmiany stóp procentowych.

Pozycja otwarta stopy procentowej jednostki zależnej na koniec roku 2007, mierzona w ekwiwalencie rocznym, wyniosła 36 556 tys. EUR. Wartość ta stanowiła ok. 4,6% otartej pozycji Banku, która na koniec 2007 wyniosła 780 418 tys. EUR. W ocenie Grupy, udział jednostki zależnej jest znikomy i w związku z tym został wyłączony z analiz wrażliwości przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2007 i prezentowanych poniżej.

Obliczone zgodnie z powyższymi założeniami wartości VAR są następujące (w tys. PLN, termin utrzymywania 30 dni, poziom ufności 95%).

	2007	2006
PLN	4 186	4 397
USD	1 272	336
EUR	102	766

Grupa przeprowadza również analizę wrażliwości marży odsetkowej netto na zmianę rynkowych stóp procentowych. Scenariusz testowy zakłada jednorazową zmianę wszystkich stóp procentowych oraz zwiększenie korelacji pomiędzy zmianami stóp. Wewnętrzny limit Grupy na wartość tej zmiany wynosi 10%, a jego wartość na koniec 2007 roku wynosiła 2,94% (w roku 2006 – 2,23%).

Ponadto Grupa przeprowadza analizę zmiany wartości ekonomicznej do wartości funduszy własnych, na skutek zmiany struktury stóp procentowych, dla poszczególnych typów walut, o przyjęty wskaźnik zakłócenia poziomu struktury stóp. W tym celu wyznaczana jest ważona wartość pozycji aktywów oraz pasywów, gdzie system wag oparty jest o założone równoległe przesunięcie struktury stóp procentowych.

Wykorzystanie wag ma na celu oszacowanie zmiany wartości bieżącej aktywów oraz pasywów, przy założeniu zmiany struktury stóp procentowych. Następnie wyznaczany jest rozkład zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy danym poziomie ufności. Wartość wskaźnika porównywana jest do poziomu kapitałów własnych. Wartość wskaźnika Wsk nie może przekroczyć 20%. Sytuacja taka oznaczałaby, iż standardowe zakłócenie poziomu stóp procentowych powoduje spadek wartości ekonomicznej o ponad 20% wartości funduszy regulacyjnych pierwszej i drugiej kategorii. Wartość wskaźnika na koniec roku 2007 wyniosła 3,5%.

Na podstawie wymienionych metod pomiarowych funkcjonuje system limitów ekspozycji na ryzyko stóp procentowych. Limity ryzyka stóp procentowych (limit luki i BpV) są ustanowione na poziomie całej Grupy, a także dla jednostki organizacyjnej, odpowiedzialnej za pozycje spekulacyjne.

W celu właściwego zarządzania ryzykiem kierownictwo Grupy uczestniczy aktywnie w procesie ustanawiania i weryfikacji limitów, oraz kontroli poziomu ich wykorzystania. Za okresową kontrolę zarządzania ryzykiem stóp procentowych odpowiedzialny jest Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO). ALCO na swych comiesięcznych posiedzeniach dokonuje oceny poziomu ryzyka, na które Grupa jest narażona i w razie konieczności zobowiązuje właściwe jednostki do podjęcia odpowiednich kroków w celu jego ograniczenia.

Wrażliwość aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych na zmiany stóp procentowych – analiza zmian oprocentowania

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję Grupy na ryzyko zmiany stopy procentowej. Tabela ta przedstawia aktywa i zobowiązania Grupy według wartości bilansowej, w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianej w umowie lub terminu wymagalności. Wartość bilansowa pochodnych instrumentów finansowych, które są wykorzystywane przede wszystkim w celu obniżania poziomu ekspozycji Grupy na zmiany stóp procentowych, ujęta jest w „Pozostałych aktywach” i „Pozostałych zobowiązaniach”.

Przewidywane terminy zmian oprocentowania i wymagalności/zapadalności nie odbiegają znacząco od terminów umownych.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Sprawozdanie finansowe wg MSSF, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007 r.

2007	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y
Aktywa:								
Kasa i środki w banku centralnym	313 039	1 195 248	0	0	0	0	0	0
Należności od banków	0	498 668	174 207	0	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe	43 612	0	95 097	98 902	48	179 463	238 271	28 816
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	825 264	509 330	9 150	83 572	20 004	0	3 061	0
Kredyty i należności udzielone klientom	0	14 443 047	1 461 998	229 044	40 503	42 525	85 920	149 390
Inne aktywa	654 378	0	0	0	0	0	0	0
Aktywa ogółem:	1 836 293	16 646 293	1 740 452	411 518	60 555	221 988	327 252	178 206
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	11 833 202	6 009 451	3 026 651	1 711 540	406 474	76 670	48 678
Zobowiązania:								
Zobowiązania wobec banków	228	4 775 366	855 894	84 001	20 896	1 319	0	0
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	3 973 442	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	7 579 899	582 180	152 225	110 342	6 931	113	0
Kapitał Grupy (w tym podporządkowany)	1 708 619	0	406 457	0	0	0	0	0
Inne Pasywa	1 164 645	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania ogółem:	2 873 492	16 328 707	1 844 531	236 226	131 238	8 250	113	0
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	11 595 557	5 971 994	3 020 573	1 653 875	455 467	76 670	198 068

2006	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y
Aktywa:								
Kasa i środki w banku centralnym	540 051	685 356	0	0	0	0	0	0
Należności od banków	0	2 437 606	233 208	60 000	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe	0	0	92 629	21 544	0	101 168	417 871	33 181
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-8 480	25 042	4 558	46 586	18 124	348 495	0	0
Kredyty i należności udzielone klientom	31 243	7 220 896	4 590 357	385 209	14 088	39 608	85 768	165 909
Inne aktywa	524 591	322	0	0	0	0	0	0
Aktywa ogółem	1 087 405	10 369 222	4 920 752	513 339	32 212	489 271	503 639	199 090
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	2 666 389	2 576 551	2 389 921	700 363	722 605	866 039	683 053
Zobowiązania:								
Zobowiązania wobec banków	310 845	2 611 349	1 044 836	145 430	6 211	2 169	1 411	0
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	4 030 532	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	6 417 760	674 115	127 428	66 068	4 133	0	0
Kapitał Grupy (w tym podporządkowany)	1 452 819	0	0	405 611	0	0	0	0
Inne Pasywa	492 965	321 248	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania ogółem	2 256 629	13 380 889	1 718 951	678 469	72 279	6 302	1 411	0
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	2 681 323	2 526 895	2 370 055	700 292	726 905	866 039	182 782

3.6 Ryzyko utraty płynności

Podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Grupy, które umożliwi realizację określonych w planie finansowym celów dochodowych przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się Grupy ze zobowiązań, oraz zachowaniu nałożonych limitów ryzyka stopy procentowej i ryzyka kursowego.

Poziom ponoszonego przez Grupę średnio- i długoterminowego ryzyka płynności oceniany jest na podstawie raportów płynności.

Raporty płynności informują o wysokości luki płynności (statyczna analiza luki płynności), czyli niedopasowaniu pomiędzy terminami zapadalności aktywów i terminami wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, na podstawie poziomu osiągniętych wskaźników płynności, które pokazują stosunek skumulowanych wpływów do skumulowanych wypływów w danym okresie czasu.

Raporty sporządzane są dla pozycji bilansowych i pozabilansowych w PLN i w podstawowych walutach obcych, EUR, USD, oraz pozostałych walutach obcych łącznie. Raporty uwzględniają elementy modelowania w zakresie zachowań rynku finansowego i klientów Grupy (m.in. rolowanie depozytów, osad na rachunkach bieżących, prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań pozabilansowych, rezerwę obowiązkową). Zarządzanie średnio i długoterminowym ryzykiem płynności realizowane jest w Grupie przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który poprzez Departament Gospodarki Pieniężnej prowadzi działalność na rynku finansowym odpowiednio kształtując portfel aktywów i pasywów zapewniając pożądaną strukturę terminową bilansu Grupy oraz poziom luki płynności, tak, aby zachowane zostały wymagane poziomy limitów ryzyka płynności. Zarządzanie bieżącą płynnością Grupy prowadzone jest przez Departament Gospodarki Pieniężnej.

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę wymagalności aktywów i zobowiązań Grupy w oparciu o pozostały, na dzień bilansowy, okres do terminu zapadalności. Prezentowane wartości uwzględniają stosowane w Grupie mechanizmy modelowania płynności.

2007	Bez zdefiniowa nego terminu	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-2 lata	2-3 lata	3-5 lat	>5 lat
Aktywa:								
Kasa i środki w bankach centralnych	0	1 179 532	0	328 755	0	0	0	0
Należności od banków	6 983	424 769	120 172	120 951	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe	43 612	0	0	98 950	179 463	238 271	95 097	28 816
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	509 330	421 782	444 568	0	74 701	0	0
Kredyty i należności udzielone klientom	43 349	1 147 708	1 582 192	3 649 761	2 676 900	1 487 380	1 568 652	4 296 485
Inne aktywa	359 415	28 641	44 574	69 972	68 906	45 258	23 338	14 274
Aktywa razem:	453 359	3 289 980	2 168 720	4 712 957	2 925 269	1 845 610	1 687 087	4 339 575
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 274 309	5 971 640	5 166 310	1 123 304	37 978	292 376	246 745
Zobowiązania:								
Zobowiązania wobec banków	0	1 982 472	661 558	738 454	547 740	1 505 739	301 741	0
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	189 492	83 057	1 913 651	1 251 708	535 534	0	0
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	15 188	1 051 824	1 182 672	3 144 489	2 842 880	104 848	85 737	4 052
Kapitał Grupy (w tym podporządkowany)	1 708 619	0	0	0	0	0	132 405	274 052
Inne zobowiązania	1 159 391	1 557	0	3 697	0	0	0	0
Zobowiązania razem:	2 883 198	3 225 345	1 927 287	5 800 291	4 642 328	2 146 121	519 883	278 104
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 239 254	5 934 184	5 102 567	1 119 097	37 978	292 376	246 745

Raiffeisen Bank Polska S.A.
 Sprawozdanie finansowe wg MSSF, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007 r.

2006	Bez zdefiniowa nego terminu	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-2 lata	2-3 lata	3-5 lat	>5 lat
Aktywa:								
Kasa i środki w bankach centralnych	0	963 930	0	261 477	0	0	0	0
Należności od banków	25 596	2 352 406	49 935	179 210	123 667	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe	0	0	0	19 245	101 168	178 219	312 661	55 100
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	342 314	22 643	4 558	64 810	0	0	0	0
Kredyty i należności udzielone klientom	176 426	921 544	721 819	3 141 666	1 970 998	989 141	1 654 051	2 957 433
Inne aktywa	346 080	33 066	51 695	34 225	28 508	17 613	8 547	5 179
Aktywa razem:	890 416	4 293 589	828 007	3 700 633	2 224 341	1 184 973	1 975 259	3 017 712
instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	2 666 389	2 576 551	2 389 921	700 363	722 605	866 039	683 053
Zobowiązania:								
Zobowiązania wobec banków	314 778	1 268 563	78 135	1 037 974	460 394	330 430	611 361	20 616
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	119 663	229 121	1 909 581	1 222 137	550 030	0	0
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	10 121	799 928	1 057 890	2 822 481	2 365 146	103 070	87 770	43 098
Kapitał Grupy (w tym podporządkowany)	1 452 819	0	0	0	0	0	132 104	273 507
Inne zobowiązania	680 597	31 448	98 521	1 005	1 114	688	334	506
Zobowiązania razem:	2 458 315	2 219 602	1 463 667	5 771 041	4 048 791	984 218	831 569	337 727
instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	2 681 323	2 526 895	2 370 055	700 292	726 905	866 039	182 782

Analizę wymagalności zobowiązań finansowych w postaci niezdykontowanych przepływów środków pieniężnych, prezentują poniższe zestawienia.

Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Przepływy pieniężne kontraktowe	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
2007						
Zobowiązania finansowe:	18 563 440	19 000 944	14 477 108	1 280 973	2 941 842	301 021
Zobowiązania wobec banków	6 253 743	6 581 258	2 973 584	782 540	2 555 135	270 000
Zobowiązania wobec klientów	12 309 697	12 419 686	11 503 524	498 433	386 707	31 021
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych:	25 673 169	25 682 619	19 073 872	4 958 686	1 503 746	146 316
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	25 673 169	25 682 619	19 073 872	4 958 686	1 503 746	146 316

Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Przepływy pieniężne kontraktowe	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
2006						
Zobowiązania finansowe:	15 755 713	16 046 271	12 403 047	1 362 467	1 989 729	291 029
Zobowiązania wobec banków	4 753 226	4 980 539	2 060 872	976 821	1 651 818	291 029
Zobowiązania wobec klientów	11 002 487	11 065 732	10 342 175	385 646	337 911	0
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych:	15 583 631	15 905 970	11 074 550	3 977 116	733 657	120 647
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	15 583 631	15 905 970	11 074 550	3 977 116	733 657	120 647

Poniższe tabele przedstawiają skumulowaną lukę płynności Grupy z uwzględnieniem transakcji pozabilansowych (bez linii kredytowych).

2007						
do 1 miesiąca	1- 3 miesiący	3-12 miesiący	1- 2 lata	2- 3 lat	3- 5 lat	>5 lat
247 888	-132 991	-1 727 669	-3 641 151	-4 417 580	-2 390 118	494 434

2006						
do 1 miesiąca	1- 3 miesiący	3-12 miesiący	1- 2 lata	2- 3 lat	3- 5 lat	>5 lat
2 001 234	1 498 016	-564 192	-2 659 631	-2 625 913	-1 391 168	55 823

Dopasowanie lub kontrolowane niedopasowanie terminów zapadalności stóp procentowych aktywów i zobowiązań ma podstawowe znaczenie dla zarządzania Grupą. Kompletnie dopasowanie wszystkich pozycji zdarza się w bankach bardzo rzadko, bowiem transakcje zawierane są często na nieokreślone terminy i są zróżnicowane pod względem rodzaju. Niedopasowana pozycja może zwiększać rentowność, lecz także niesie ze sobą większe ryzyko strat.

Terminy wymagalności aktywów i zobowiązań oraz zdolność do zastąpienia, po możliwym do przyjęcia koszcie, oprocentowanych zobowiązań z chwilą osiągnięcia terminu wymagalności, stanowią istotne elementy oceny płynności Grupy, oraz jej narażenia na zmiany stóp procentowych i kursów wymiany walut.

Wymogi w zakresie płynności dotyczące obsługi gwarancji i akredytyw zabezpieczających są znacznie niższe niż wartość odnośnego zobowiązania, ponieważ analizy prowadzone przez Grupę wykazują znacznie niższe faktyczne realizacje wymogów pieniężnych niż wartości kontraktowe.

3.7 Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Definicja ryzyka operacyjnego

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako ryzyko straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów, ludzi i systemów lub też ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja obejmuje swoim zakresem ryzyko prawne, nie obejmuje natomiast ryzyka strategicznego oraz ryzyka utraty reputacji.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego

Dla celów kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Grupa RZB będzie stosowała tzw. Metodę Standardową (ang. Standardised Approach) określającą zarówno metodę wyliczania wymogu kapitałowego, jak również wymagania dla Grupy Raiffeisen Bank Polska S. A. w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Cele i zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności operacyjnej poprzez wdrożenie efektywnych mechanizmów identyfikacji, oceny i kwantyfikacji, ograniczania, oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie ma odzwierciedlać profil ryzyka operacyjnego Grupy i zapewnić podjęcie odpowiednich środków w celu adekwatnej kontroli poziomu ryzyka na akceptowalnym poziomie proporcjonalnym do zakresu działalności i dochodu Grupy.

Podstawowe zasady dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie to:

- Właścicielami ryzyka operacyjnego są menadżerowie linii biznesowych oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych Grupy.
- Organem nadzorującym proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest Komitet Sterujący ds. Ryzyka Operacyjnego.
- Istnieje niezależna funkcja zarządzania ryzykiem operacyjnym umiejscowiona w Departamencie Zarządzania Ryzykiem.
- Występuje niezależny przegląd procedur i procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym dokonywany przez audyt wewnętrzny.
- Przeprowadzane jest systematyczne gromadzenie danych związanych z ryzykiem operacyjnym.
- Przeprowadzane jest szacowanie ekspozycji i raportowanie ryzyka operacyjnego.

Metody zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zgodnie z Polityką Ryzyka Operacyjnego przyjętą przez Grupę RZB, w Grupie Raiffeisen Bank Polska S.A. stosowane są następujące instrumenty identyfikacji i pomiaru ryzyka:

- Samoocena Ryzyka Operacyjnego (ocena ryzyka przeprowadzana na poziomie jednostek organizacyjnych Grupy, linii biznesowych, produktów, oraz poszczególnych funkcji biznesowych).
- Gromadzenie danych o zdarzeniach operacyjnych (kompleksowa informacja o występujących zagrożeniach oraz poniesionych stratach operacyjnych)
- Kluczowe Indykatory Ryzyka (monitoring indyktorów ryzyka przeprowadzany na poziomie Grupy)
- Analiza Scenariuszy (scenariusze zdarzeń operacyjnych są tworzone tam, gdzie częstotliwość zdarzeń jest mała, ale kwota straty może stanowić poważne zagrożenie dla Grupy).

Dane zgromadzone w procesie identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego Grupa wykorzystuje w kolejnych etapach zarządzania ryzykiem operacyjnym, tj.: analizach, raportowaniu, oraz ograniczaniu ryzyka operacyjnego.

Sprawozdanie Zarządu Jednostki Dominującej z działalności Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. za rok 2007.

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A., jako Jednostki Dominującej ma przyjemność przedstawić raport z działalności Grupy Kapitałowej obejmującej Bank oraz jednostkę podporządkowaną Raiffeisen Leasing Polska S.A. za rok finansowy zakończony 31 grudnia 2007 roku.

Skład Zarządów poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej w 2007 roku

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A.:

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu
Piotr Konieczny	Członek Zarządu
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu

Zarząd Raiffeisen Leasing Polska S.A.:

Arkadiusz Etryk	Prezes Zarządu
Przemysław Stańczyk	Wiceprezes Zarządu

Zmiany w strukturze akcjonariatu Grupy

Wyłącznym akcjonariuszem Raiffeisen Bank Polska S.A. jest Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI), podmiot zależny Raiffeisen ZentralBank Österreich AG (RZB), zrzeszający Banki Grupy Raiffeisen w Europie Środkowo-Wschodniej. Po debiucie Raiffeisen International (RI) na Giełdzie Papierów Wartościowych w Wiedniu w dniu 25 kwietnia 2005 r., RZB pozostaje głównym udziałowcem RI, dysponującym pakietem 68,5% akcji. Pozostałe akcje Raiffeisen International znajdują się w wolnym obrocie.

Zmiany w składzie Zarządu Grupy

Dnia 28 listopada 2007 roku Rada Nadzorcza Raiffeisen Bank Polska S.A. powołała Piotra Koniecznego do pełnienia z dniem 1 grudnia 2007 roku funkcji Członka Zarządu odpowiedzialnego za obszar zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem kredytowym, oraz pion finansowy. Piotr Konieczny zastąpił Macieja Bardana, który z dniem 30 listopada 2007 złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu.

Jednocześnie z dniem 1 grudnia 2007 roku stanowisko Członka Zarządu odpowiedzialnego za obszar rynków finansowych i gospodarki pieniężnej objął Łukasz Januszewski, zastępując Alberta Traynera, który z dniem 30 września 2007 roku odszedł na emeryturę.

Piotr Konieczny ukończył Wydział Bankowości i Finansów Uniwersytetu Szczecińskiego. Posiada tytuł doktora nauk ekonomicznych (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie), ze specjalnością „zarządzanie ryzykiem stopy procentowej”. Karierę zawodową rozpoczął 14 lat temu w PKO BP. Od 11 lat pracuje w Raiffeisen Bank Polska. S.A. W szczególności zajmował się zarządzaniem ryzykiem i finansami. W 2003 roku został Dyrektorem Banku nadzorującym proces zarządzania ryzykiem.

Łukasz Januszewski jest absolwentem Wydziału Zarządzania na Uniwersytecie Warszawskim oraz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Od 9 lat jest związany z pionem Treasury w Raiffeisen Bank Polska S.A. Przez ostatnie cztery lata pełnił funkcję Dyrektora Departamentu Rynków Finansowych. We wrześniu 2007 roku został Dyrektorem Zarządzającym ds. Gospodarki Pieniężnej i Rynków Finansowych.

30 listopada 2007 roku rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu złożył Artur Maliszewski, odpowiedzialny za sprzedaż i rozwój produktów bankowości detalicznej.

W 2007 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Raiffeisen Leasing Polska S.A powołano Przemysława Stańczyka. (do 13 kwietnia 2007 roku pełnił funkcję Członka Zarządu).

Rozwój Grupy w roku 2007

Rok 2007 był kolejnym dobrym okresem w historii Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. Grupa ponownie osiągnęła bardzo dobre wyniki finansowe. Suma bilansowa wzrosła w porównaniu do roku 2006 o **18%** osiągając poziom **21,4** mld złotych. Grupa wypracowała na koniec roku zysk netto w wysokości **339** mln złotych. Fundusze własne Grupy na koniec 2007 roku wyniosły **1,4** mld złotych (bez niepodzielonego wyniku finansowego za rok 2007). Średnioroczne zatrudnienie osiągnęło poziom 2 606 osób.

Obsługa Dużych Przedsiębiorstw

W roku 2007 Grupa umocniła swoją pozycję jednej z wiodących Grup Kapitałowych świadczących usługi na rzecz dużych przedsiębiorstw. W segmencie tym Grupa odnotowała znaczące wzrosty we wszystkich istotnych obszarach działalności. W porównaniu z rokiem 2006 wolumeny depozytowe wzrosły o **16,6%**, łączny wolumen kredytowy o **27,2%** z uwzględnieniem finansowania transakcji handlowych oraz projektów inwestycyjnych, zaś wolumeny płatności krajowych i zagranicznych zwiększyły się odpowiednio o **14,3%** i **22,1%**.

Miniony rok można również zaliczyć do udanych w obszarach finansowania strukturalnego i finansowania projektów inwestycyjnych.

Wolumen projektów inwestycyjnych wzrósł o 58% i osiągnął poziom ponad 2,4 mld złotych. Obok finansowania projektów związanych z nieruchomościami oraz tradycyjnych sektorów gospodarki, Grupa zwiększyła zaangażowanie w sektorze energetyki odnawialnej.

Grupa Raiffeisen Bank Polska S.A. kolejny rok utrzymuje silną pozycję w dziedzinie organizacji emisji instrumentów dłużnych. W 2007 r. zorganizowała emisje obligacji komercyjnych dla kilku nowych emitentów w segmentach krótko-, średnio- i długoterminowych obligacji, rozwijając dystrybucję skarbowych i korporacyjnych zagranicznych papierów dłużnych.

Wartość obrotu nieskarbowymi instrumentami dłużnymi zrealizowana za pośrednictwem Grupy wyniosła w 2007 roku **6,3 mld** złotych.

Grupa jest wysoko notowana wśród aktywnych agentów emisji, plasując się w pierwszej dziesiątce branżowego rankingu Fitch Polska, uwzględniającego wartość wyemitowanych i niezapadłych instrumentów dłużnych. Wartość ta wyniosła na koniec roku **759 mln** złotych, co stanowi wzrost w porównaniu do stanu na koniec 2006 roku o **36,8 %**.

2007 był kolejnym rokiem rozwoju bankowości transakcyjnej w segmencie Klientów korporacyjnych i instytucji finansowych. Nasze działania koncentrowały się na dokładniejszym zrozumieniu potrzeb naszych Klientów i precyzyjnym dopasowywaniu do nich naszych rozwiązań. Dzięki temu wielu z naszych Klientów zwracało uwagę na wzrost atrakcyjności oferty Grupy i zdecydowało się na rozwój współpracy w zakresie bankowości transakcyjnej, głównie w obszarach płatności krajowych i zagranicznych, Raiffeisen on-line oraz obsługi gotówkowej.

Wprowadzony wiosną 2007 roku system bankowości internetowej dla korporacji, Raiffeisen on-line, jest ciągle rozbudowywany o nowe funkcjonalności. W rezultacie, na koniec 2007 roku liczba Klientów korzystających z informacji o rachunkach, wyciągach oraz realizujących za pomocą systemu płatności krajowe i zagraniczne osiągnęła prawie **7 tys.**, zaś liczba użytkowników systemu to ponad **12,5 tys. osób**.

Wraz z rozwojem europejskiego rynku płatności zagranicznych oraz rosnącym w nim udziałem Grupy, przygotowaliśmy nową strategię dla eksporterów i importerów. Łączy ona ofertę zakupu / sprzedaży walut, oraz ofertę na płatności zagraniczne. W obszarze płatności zagranicznych wprowadziliśmy automatyzację procesu ich przetwarzania.

Grupa konsekwentnie rozwija dziedzinę usług powierniczych – Custody. Zakres usług oferowanych w tym obszarze obejmuje: prowadzenie rejestru aktywów Klientów, rozliczanie transakcji papierami wartościowymi, obsługę zdarzeń korporacyjnych (corporate actions), obsługę praw wynikających z papierów wartościowych, kompleksowe raportowanie dotyczące stanu posiadanych przez Klientów aktywów.

Klienci Grupy korzystający z usług powierniczych to głównie krajowe i zagraniczne instytucje finansowe - fundusze inwestycyjne, przedsiębiorstwa typu asset management i banki inwestycyjne. Grupa świadczy także usługi agenta rozliczeniowego dla zdalnych uczestników Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Dzięki naszym staraniom, w 2007 roku nawiązaliśmy współpracę z kilkudziesięcioma kolejnymi funduszami inwestycyjnymi, dla których pełnimy funkcję Banku Depozytariusza.

Obsługa sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Sektor małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) pozostaje dla Grupy Raiffeisen Bank Polska S.A. jednym z najważniejszych segmentów rynku. Z tego powodu od ubiegłego roku obowiązuje nowa segmentacja klientów, zgodnie z którą w obszarze MSP znalazły się firmy o obrotach od 4 do 60 mln rocznych przychodów.

Dzięki temu Klienci z tego segmentu mogą liczyć na indywidualną obsługę kredytową i obsługę bieżącej działalności, oferowanej w ponad czterdziestu oddziałach na terenie całego kraju i przez ponad stu specjalistów ds. obsługi małych i średnich przedsiębiorstw.

W 2007 roku Grupa skoncentrowała się na zapewnieniu Klientom obsługi na najwyższym poziomie powołując w każdym oddziale typu MIX Doradcę Klienta Korporacyjnego, oraz zapewniając serwis Strefy Obsługi Biznesu, nowego modelu obsługi, której zasięg obejmował od września 2007 roku Klientów w regionach Stołecznym i Zachodniopomorskim.

Podobnie jak w ubiegłym roku, sektor MSP wzrastał dynamicznie, co znalazło odzwierciedlenie w przychodach Grupy. W porównaniu z rokiem 2006 wzrosły one aż o 18,6%. Na wynik ten złożyły się m.in. wzrost wolumenu udzielonych kredytów aż o 30%, a także wzrost wartości zgromadzonych depozytów o 27,7%. Płatności krajowe i zagraniczne zwiększyły swe wolumeny odpowiednio o 22,1% i 19,9 %, zaś wolumen transakcji walutowych wzrósł o 21,3%. Rekordowy wzrost wolumenów zanotował również faktoring (103,4 % w porównaniu do roku 2006). Wyniki te są wynikiem konsekwentnie realizowanej przez Grupę strategii dla segmentu MSP.

Z początkiem ubiegłego roku Grupa uruchomiła system bankowości internetowej „Raiffeisen on-line” dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw, oferujący w pierwszej fazie możliwość realizowania płatności krajowych i zagranicznych, dostęp do pełnej informacji o rachunkach, możliwość generowania wyciągów bankowych i potwierdzeń operacji.

Bankowość Detaliczna

W 2007 roku Grupa nadal umacniała swoją pozycję rynkową w segmencie bankowości detalicznej szczególnie koncentrując się na zdecydowanej poprawie jakości usług. Potwierdzeniem tych działań są zdobyte kolejny raz z rzędu najważniejsze wyróżnienia – po raz czwarty Raiffeisen Bank Polska S.A otrzymał prestiżowy tytuł "Przyjazny Bank", zajmując w tym roku 2 miejsce w corocznym zestawieniu tygodnika „Newsweek”.

W obszarze produktów transakcyjnych (konta osobiste, konta lokacyjne) dla Klientów indywidualnych, Grupa skupiła się głównie na usprawnianiu procesów obsługi poszczególnych produktów. Nadal dużym zainteresowaniem Klientów cieszyły się Mobilne Konto Osobiste (wzrost liczby nowo otwartych kont o **28%** w porównaniu z rokiem ubiegłym), oraz konta walutowe (przyrost o ponad **240%**).

Liczba Klientów korzystających z bankowości internetowej i R-Mobile wzrosła w ciągu roku odpowiednio o **34%** i **40%**, osiągając na koniec grudnia 2007 poziom **115 tys.** aktywnych użytkowników - to prawie **50%** wszystkich Klientów indywidualnych posiadających produkty oferowane przez Grupę.

Dużym zainteresowaniem Klientów, również nowo pozyskanych, cieszyła się oferta kredytów niezabezpieczonych (kredyt wiosenny, letni). Dodatkowo, Grupa rozpoczęła wśród swoich Klientów posiadających produkty kredytowe akcję, umożliwiającą uzyskanie w prosty sposób i na atrakcyjnych warunkach nowego kredytu lub zwiększenie dotychczasowego limitu. Wszystkie wymienione działania spowodowały wzrost wartości udzielonych nowych kredytów konsumpcyjnych do ponad **188 mln**, czyli o **19%** więcej niż rok wcześniej.

Ponadto Grupa wprowadziła jako jedna z pierwszych na polskim rynku innowacyjne rozwiązanie w zakresie oprocentowania limitu zadłużenia w Mobilnym Koncie Osobistym, polegające na uzależnieniu wysokości oprocentowania od kwoty wykorzystanego limitu; w tym przypadku im większe jest wykorzystanie limitu, tym niższe są odsetki. Atrakcyjność tej oferty została szybko doceniona przez Klientów, dzięki czemu przyrost salda wykorzystanych limitów zadłużenia wyniósł ponad **90%** w ostatnim kwartale 2007 roku.

W 2007 roku Grupa odnotowała wzrost wolumenu udzielonych kredytów i pożyczek hipotecznych o **50%** w stosunku do roku 2006, a kwota udzielonego finansowania na ten cel przekroczyła **1 mld złotych**. Dbając o dalszy, dynamiczny rozwój oferty hipotecznej, Grupa wzbogaciła ją o kredyty i pożyczki dla przedsiębiorców z segmentu mikro. W ofercie produktów hipotecznych dla Klientów indywidualnych zmieniły się zasady ustalania stóp procentowych zgodnie z oczekiwaniami Klientów. Od września 2007 roku oprocentowanie kredytów mieszkaniowych i pożyczek hipotecznych dla tej grupy Klientów opiera się na stałej marży i trzymiesięcznej stawce referencyjnej - WIBOR, LIBOR, EURIBOR w zależności od waluty finansowania.

Ubiegły rok przyniósł także innowacje związane z wydłużeniem maksymalnego okresu kredytowania, rozszerzeniem akceptowalnych źródeł dochodu Wnioskodawcy, a także poszerzenie listy akceptowanych celów na jakie może być przeznaczony kredyt mieszkaniowy.

Z powodu eliminowania z bazy kart kredytowych klientów nieaktywnych, liczba wydanych przez Grupę kart kredytowych spadła o 5% do 146,6 tys., jednakże Grupa utrzymała saldo wykorzystanych na kartach limitów kredytowych na niezmiennym poziomie. Oznacza to, że wprowadzone przez Grupę rozwiązania przyniosły bardzo pozytywny skutek, którego wynikiem jest znaczący wzrost aktywności Klientów posiadających karty kredytowe Grupy.

Rok 2007 był dla Grupy kolejnym okresem dynamicznego rozwoju oferty produktów z obszaru bancassurance. Została ona poszerzona m.in. o nowe ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. Wprowadzono także portfele modelowe, pozwalające na skorzystanie z pomocy ekspertów przy zarządzaniu środkami w ramach ubezpieczeń z funduszami kapitałowymi.

Poszerzona została także oferta ubezpieczeń do kart. Zacieśnieniu uległa współpraca z firmami ubezpieczeniowymi Grupy UNIQA, jednego z największych europejskich koncernów ubezpieczeniowych, z którym spółki Grupy Raiffeisen współpracują z doskonałymi efektami w wielu krajach Europy.

Grupa umocniła swoją mocną pozycję w obszarze bankowości prywatnej. **Raiffeisen Club** konsekwentnie zdobywa coraz większy udział w segmencie zamożnych Klientów, koncentrując się na efektywnym lokowaniu i pomnażaniu ich kapitału. W ramach rozbudowanej oferty Klienci Grupy mogą wybierać produkty, które najlepiej odpowiadają ich zróżnicowanym potrzebom inwestycyjnym. Jednocześnie, ze względu na ewoluujące potrzeby Klientów, oferta ta jest stale rozbudowywana i uzupełniana o nowe, innowacyjne, nierzadko niekonwencjonalne korzystne sposoby inwestowania, (np. strukturyzowane instrumenty finansowe oraz fundusze hedgingowe w postaci obligacji indeksowanej).

Grupa jest jednym z pierwszych na rynku podmiotów dających swoim zamożnym Klientom możliwość dywersyfikacji portfela aktywów poprzez włączenie funduszy hedgingowych. Fundusze te, które wykorzystując różne strategie inwestycyjne, w zasadzie niedostępne w przypadku inwestycji klasycznych funduszy, nastawione są głównie na zarabianie w każdych warunkach, niezależnie od koniunktury rynkowej.

Z myślą o Klientach bankowości prywatnej i detalicznej z powodzeniem poszerzono ofertę krajowych funduszy inwestycyjnych o produkty SEB TFI oraz Allianz TFI.

Nowoczesna i trafiająca w potrzeby naszych najzamożniejszych Klientów oferta produktowa oraz profesjonalna obsługa osobistych doradców przełożyły się na znaczny wzrost liczby Klientów z tego segmentu. Na koniec 2007 roku Raiffeisen Club obsługiwał ponad **5,5 tys.** Klientów, czyli o **14%** więcej niż w roku 2006.

Rok 2007 przyniósł dynamiczny rozwój segmentu mikroprzedsiębiorstw w Grupie Raiffeisen Bank Polska S.A. Grupa zaoferowała swoim Klientom nowe oferty pakietowe rachunków bieżących, które spotkały się z bardzo przychylnym przyjęciem. W efekcie w ciągu ubiegłego roku liczba aktywnych Klientów uległa podwojeniu.

Oferta ta daje im możliwość wyboru sposobu ponoszenia opłat związanych z rachunkiem bieżącym; jest atrakcyjna zarówno dla Klientów zlecających dużą liczbę transakcji, jak i dla tych Klientów segmentu mikro, których działalność nie wiąże się z częstym zlecaniem transakcji bankowych. Dzięki sprzedaży tej oferty poprzez sieć Mobilnych Doradców oraz sieć oddziałów, wartość salda strony depozytowej w segmencie mikro wzrosła o 38% do ponad 333 mln zł. Podwoił się także wolumen obrotów na rachunkach Klientów, osiągając wartość 844 mln zł.

Jeszcze większą dynamiką charakteryzowała się działalność kredytowa, realizowana w formie bardzo przyjaznej dla Klientów Ekspresowej Linii Kredytowej. Efektywne wdrożenie programu ofert kredytowych dla Klientów Raiffeisen Leasing Polska S.A. był nowatorskim rozwiązaniem, które będziemy kontynuować z uwagi na bardzo pozytywny odbiór propozycji rozszerzenia współpracy z Grupą Raiffeisen przez Klientów-Leasingobiorców, oraz osiągnięty efekt biznesowy.

W wyniku tych działań w segmencie mikro Grupa uzyskała czterokrotnie wyższe saldo wykorzystanych limitów kredytowych, udostępniając, w samym 2007 roku, ponad **3 tys.** globalnych limitów odnawialnych dla Mikroprzedsiębiorców.

Grupa widząc także potrzebę wsparcia swoich Klientów w realizacji ich długoterminowych planów inwestycyjnych, uatrakcyjniła ofertę finansowania o długoterminowy kredyt zabezpieczony hipoteką na nieruchomości.

Rozwój sieci placówek i infrastruktury

W roku 2007 sieć placówek Grupy powiększyła się o nowe oddziały w: Krośnie, Zamościu, Krakowie, Kutnie, Warszawie, Puławach, Zabrzu i we Włocławku. Na koniec roku liczba oddziałów i punktów obsługi klienta na terenie całego kraju wynosiła 88. Ponadto, Oddział Regionalny w Kielcach jako pierwszy zaczął funkcjonować w nowej aranżacji wnętrza. Centrala wzbogaciła się o dodatkową siedzibę w Warszawie, w CH Blue City, Al. Jerozolimskie 179. Grupa rozbudowała również sieć sprzedaży produktów leasingowych. Na koniec 2007 roku liczba tego typu przedstawicielstw handlowych wyniosła 45.

Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Grupa wykorzystuje szereg instrumentów finansowych służących zarządzaniu ryzykiem finansowym. Grupa przyjmuje depozyty o stałym i zmiennym oprocentowaniu, na różne okresy, starając się wypracować wyższe niż przeciętne marże procentowe poprzez lokowanie środków w aktywa wysokiej jakości.

Grupa stara się też powiększać marże procentowe, gromadząc środki krótko- i średnioterminowe; pożyczając je na dłuższe okresy przy wyższym oprocentowaniu. Zachowuje przy tym wystarczający poziom płynności, aby móc regulować zobowiązania.

Grupa Raiffeisen Bank Polska S.A. stara się także poprawiać swoje wyniki dzięki uzyskiwaniu wyższych niż przeciętne marż, po pomniejszeniu o rezerwy, poprzez pożyczanie środków Klientom korporacyjnym i indywidualnym o różnej zdolności kredytowej. Zaangażowanie tego rodzaju obejmuje nie tylko kredyty i pożyczki wykazywane w bilansie, ale także gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe, takie jak akredytywy, gwarancje należytego wykonania i inne.

Wykorzystując krótkoterminowe zmiany sytuacji na rynku instrumentów kapitałowych, obligacji, walut oraz stóp procentowych, Grupa prowadzi również obrót instrumentami finansowymi, w tym instrumentami pochodnymi dostępnymi na rynkach pozagiełdowych. Instrumentami pochodnymi wykorzystywanymi w tym celu są transakcje fx swap, forward oraz spot.

Grupa w swojej ofercie posiada szeroki wachlarz instrumentów pochodnych oferowanych klientom, które zamykane są na zasadzie back-to-back z instytucjami finansowymi. W skład tych transakcji wchodzi opcje walutowe oraz kontrakty swap I i II generacji. W ramach oferty Grupa jest w stanie dostarczyć klientom strategie dostosowane do ich potrzeb.

Proces zarządzania ryzykiem finansowym jest nadzorowany przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), a wykonywany bezpośrednio przez Departament Zarządzania Ryzykiem. W ramach zarządzania ryzykiem finansowym wyodrębnione są polityki zarządzania ryzykiem walutowy, płynności oraz stopy procentowej. ALCO wyznacza docelowe zaangażowanie Grupy w poszczególnym rodzaju ryzyka. Metody zarządzania obejmują ustalenie w ramach poszczególnych rodzajów ryzyka limitów pozycyjnych oraz współczynników kontrolnych, które podlegają procesowi kontrolnemu.

Limity obejmują m.in. limity skumulowanej luki płynności, limity wartości punktu bazowego, limity ekwiwalentu rocznego pozycji stopy procentowej oraz limity otwartych pozycji walutowych.

Leasing i faktoring

W odniesieniu do usług leasingowych Grupa koncentruje się na obsłudze firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. W 2007 roku znacznie wzrosła sprzedaż w segmencie pojazdów o 56%, oraz maszyn i urządzeń o 17%. Jedynie w segmencie nieruchomości zanotowano niewielki spadek wielkości aktywów oddanych w leasing o 14%.

W roku 2007 Grupa zajęła drugą pozycję na rynku leasingowym w Polsce przekazując w leasing aktywa o wartości 3 015 mln PLN, co jest wynikiem o 43% lepszym niż w 2006 roku. Udział Grupy w polskim rynku leasingu wynosi 10,2%, w segmencie leasingu pojazdów - 11,6%, w segmencie maszyn i urządzeń - 10%, w segmencie nieruchomości 4,8%.

R-FAKTORING to marka najczęściej wybierana przez polskie przedsiębiorstwa poszukujące różnorodnych rozwiązań faktoringowych. Do Grupy Raiffeisen Bank Polska S.A. należy **25%** rynku faktoringowego, co plasuje Grupę na pierwszym miejscu w Polsce. W ciągu całego ubiegłego roku Grupa wykupiła wierzytelności handlowe na łączną kwotę ponad **7,5 mld zł**, co stanowiło niemal dwukrotność obrotu zrealizowanego przez Grupę w 2006 roku i dało tym samym ponad **2,5 mld zł** przewagi nad instytucją zajmującą drugą pozycję w rankingu.

Na popularność usług faktoringowych świadczonych przez Grupę Raiffeisen Bank Polska S.A. wpłynęło wiele czynników, do których z pewnością należy zaliczyć najszerzy na rynku wachlarz produktów faktoringowych, możliwość elektronicznej wymiany danych na temat wierzytelności i ich spłat, szybką ścieżkę decyzyjną w zakresie przyznawania nowych limitów jak i modyfikacji w obrębie funkcjonujących już transakcji oraz największą w Polsce sieć sprzedaży faktoringu.

W ciągu jednego roku Grupa stała się jednym z rynkowych liderów faktoringu pełnego z ubezpieczeniem i rozszerzył znacząco portfel Klientów korzystających z zaawansowanych rozwiązań w ramach faktoringu odwrotnego.

Nagrody i wyróżnienia

W roku 2007 Raiffeisen Bank Polska S.A. zdobył kilka prestiżowych nagród i wyróżnień. Po raz czwarty Raiffeisen Bank Polska S.A. otrzymał tytuł "Przyjazny Bank", zajmując w tym roku drugie miejsce w corocznym zestawieniu tygodnika „Newsweek”. Po raz trzeci Bank otrzymał również Godło Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców w uznaniu dla konsekwencji, z jaką rozwija usługi bankowe przeznaczone dla Klientów biznesowych, w tym dla właścicieli małych firm. Uznanie zyskały również rozwiązania informatyczne wdrażane w Grupie, kolejny raz z rzędu Bank otrzymał tytuł „Lidera Informatyki”, w konkursie organizowanym przez Gazetę Bankową.

W roku 2007 marka Raiffeisen została zaliczona do grona najcenniejszych marek na świecie i uhonorowana tytułem Superbrand.

Natomiast marka Raiffeisen-Leasing Polska S.A. została uznana za jedną z najsilniejszych i najbardziej rozpoznawalnych marek biznesowych „Business Superbrands” 2007, obecnych na polskim rynku.

Grupa Raiffeisen Bank Polska S.A. – społeczna odpowiedzialność biznesu

Społeczna odpowiedzialność jest jednym z najważniejszych instrumentów nowoczesnego budowania solidarności społecznej. Grupa Raiffeisen Bank Polska S.A. starając się realizować tę misję podejmuje zinstytucjonalizowane działania społeczne oparte na wymianie, określone mianem nowoczesnej filantropii.

Są to starannie zaplanowane, długofalowe przedsięwzięcia z zakresu edukacji biznesowej, które przynoszą wymierne korzyści korzystającym z nich przedsiębiorstwom, jak również w postaci wsparcia dla wybranych instytucji kulturalnych czy społecznych.

Pełniąc rolę doradcy dla swoich Klientów Grupa opracowuje programy edukacyjne, skierowane do przedsiębiorstw MSP oraz kadry zarządzającej dużych firm, dotyczące m.in. uniijnych standardów prowadzenia działalności gospodarczej czy najnowszych trendów w prowadzeniu biznesu w Polsce.

Grupa angażuje się w różnorodne przedsięwzięcia służące ogólnie pojętemu dobru społecznemu. Za swoje wsparcie okazane Warszawskiej Filharmonii Narodowej została w sezonie 2006/2007 uhonorowana tytułem Mecenasa Roku.

Kolejny rok Grupa była partnerem akcji "Góra Grosza" organizowanej we wszystkich polskich szkołach przez Towarzystwo Nasz Dom, której celem było pozyskanie funduszy na budowę nowych i wsparcie istniejących rodzinnych domów dziecka, a także na realizację programów służących rozwojowi wychowanków tychże ośrodków. Grupa udzielała również finansowego wsparcia rodzinnym domom dziecka i fundacjom pomagającym dzieciom.

Wierząc w moc nowoczesnej filantropii, Grupa będzie rozwijała w roku 2008 działania służące budowie postaw odpowiedzialności społecznej.

Perspektywy rozwoju, plany na przyszłość

W roku 2008 Grupa Raiffeisen Bank Polska S.A. będzie kontynuowała ekspansję w obszarach bankowości korporacyjnej i detalicznej, umacniając swoją pozycję lidera środka rynku. Nadal będzie inwestowała w nowe placówki, zlokalizowane w najdogodniejszych miejscach z punktu widzenia potrzeb naszych Klientów. Docelowo sieć ma liczyć 100 oddziałów oraz kilka placówek dla Klientów segmentu private banking. Tak prowadzona ekspansja dodatkowo pogłębi specjalizację Grupy w obszarze leasingu i faktoringu, co powinno ugruntować jej pozycję w tych obszarach. Wraz z rozbudową sieci sprzedaży i rozwojem działalności komercyjnej, Grupa będzie również systematycznie podnosiła poziom zatrudnienia.

Dzięki zwiększaniu efektywności procesów doskonalących jakość świadczonych przez Grupę usług, a także konsekwentnemu rozwijaniu oferty, elektronicznych kanałów dostępu i sieci oddziałów, spodziewane jest zwiększenie udziału Grupy we wszystkich segmentach rynku. Grupa będzie kontynuowała rozszerzanie nowego modelu obsługi Klienta korporacyjnego. Jednocześnie rok 2008 zapowiada się jako przełomowy dla segmentu małych i średnich przedsiębiorstw.

Grupa planuje m.in. wprowadzić w tym obszarze nowe produkty kredytowe i transakcyjne. W tym okresie Grupa zamierza kontynuować proces dywersyfikacji źródeł przychodów, co powinno dać fundamenty pod stabilny wzrost wyniku finansowego w kolejnych latach.

Inwestycje w rozwój systemów informatycznych, zaplanowane na rok 2008, będą wspomagać obsługę Klienta oraz znacząco usprawnią zarządzanie danymi w ramach wewnętrznych i zewnętrznych procesów raportowych.

Zarząd Grupy kapitałowej pragnie podziękować Klientom i Partnerom Grupy za zaufanie i owocną współpracę w 2007 roku. Jesteśmy dumni z faktu, że strategia zapewniania najwyższej jakości usług zyskuje Państwa uznanie, czego wyrazem jest rosnąca liczba Klientów i systematyczna poprawa wyników finansowych. Zapewniamy, że dołożymy wszelkich starań, aby również w przyszłości być dla Państwa najlepszym partnerem biznesowym.

Warszawa, 17 marca 2008 r.

W imieniu Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. :

Piotr Czarnecki

imię i nazwisko

Prezes Zarządu

stanowisko/funkcja

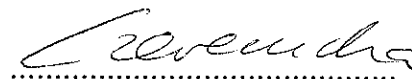
podpis

Jan Czeremcha

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

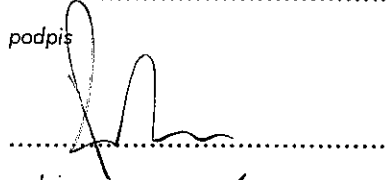
podpis

Ryszard Drużyński

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

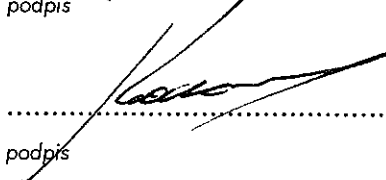
podpis

Piotr Konieczny

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/funkcja

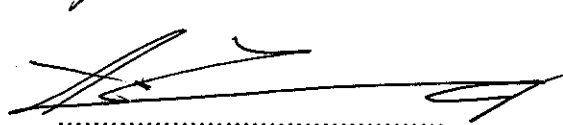
podpis

Łukasz Januszewski

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis